

รายงานการวิจัยเรื่อง

การใช้พื้นที่ดินสาธารณะจังหวัดพิษณุโลก ตำบลลังพิกุล

Public Land Used of Phitsanulok, Tumbol Wangpikul

รศ.ดร.อุ่รวรรณ	วิจารณกุล
นายอดิเรก	ฟั้นเจียว
นายรัฐเขต	สัมไทย
นางสาวชนนาฎ	แสงผล
นางสาวอรทัย	นิมแสง
นางสาวอุ่รพร	จีนด้วง

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

พ.ศ. 2550

คำนำ

รายงานการวิจัยการใช้พื้นที่ดินสาธารณะจังหวัดพิษณุโลก โดยเน้นการศึกษาพื้นที่ดินสาธารณะในตำบลลวังพิกุลเป็นการศึกษาสภาพการเข้าใช้พื้นที่สาธารณะของตำบลลวังพิกุล ซึ่งจะช่วยให้สามารถสำรวจและสัมภาษณ์ผู้คน ผู้ใหญ่บ้าน เจ้าหน้าที่องค์กรบริหารส่วนตำบลและผู้เข้าใช้พื้นที่สาธารณะประจำปี พ.ศ. 2549 งานวิจัยนี้จึงเป็นการรายงานผลการสำรวจในช่วงปี พุทธศักราช 2549 ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยนี้จะเป็นข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ต่อไป ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณอํามานาจ น่ำนเจริญ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือในการดำเนินการวิจัยสำเร็จลงด้วยดี

คณะผู้วิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาการใช้พื้นที่ดินสาธารณะจังหวัดพิษณุโลก ตำบลลวังพิกุล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปริมาณของเขต ลักษณะประเภท และรูปแบบการเข้าใช้ประโยชน์ของพื้นที่ดินสาธารณะของจังหวัดพิษณุโลก โดยศึกษารายละเอียดในตำบลลวังพิกุล วิธีการศึกษาเริ่มด้วยการศึกษาริบบทองพื้นที่สาธารณะในตำบลจากเอกสาร ประกาศ พระราชบัญญัติทางหลวง พระราชบัญญัติจักรุปที่ดินศึกษานาดและของเขตจากการสำรวจพื้นที่ และศึกษาจากแผนที่ต่างๆ ทำการศึกษาของเขตของพื้นที่สาธารณะประโยชน์ โดยใช้เครื่องจักรสำรวจพื้นที่และศึกษารูปแบบการใช้พื้นที่สาธารณะประโยชน์จากการสำรวจภัยภัย สำรวจและถ่ายภาพตามสภาพจริง

ผลการศึกษาพบว่า ในพื้นที่ตำบลลวังพิกุลมีพื้นที่สาธารณะประโยชน์รวมทั้งสิ้น 12 แปลง คิดเป็นพื้นที่ 1,167 ไร่ 21 งาน 637.2 ตารางวา คิดเป็น 2.3 % ของพื้นที่รวมทั้งตำบล พื้นที่สาธารณะประโยชน์ส่วนใหญ่มีสภาพเป็นบึง คลอง ซึ่งขังคงอยู่ในสภาพเดิม 65.5 % ของพื้นที่สาธารณะทั้งหมด พื้นที่ที่มีการเข้าใช้ประโยชน์มีจำนวนทั้งหมด 404 ไร่ 2 งาน 29 ตารางวา หน่วยงานทางราชการเข้าใช้พื้นที่ โดยปรับพื้นที่ให้เป็นบ่อบันดัดน้ำเสียของเทศบาลครพิษณุโลก ใช้สร้างสนามกีฬาและโรงเรียน ใช้เป็นที่ตั้งที่ทำการองค์กรบริหารส่วนตำบลปัจจุบัน ส่วนพื้นที่ที่ประชาชนเข้าใช้มี 1 บริเวณ คือ พื้นที่สาธารณะประโยชน์ที่ตั้งอยู่ในหมู่ที่ 1 บ้านวังประคุ่ มีพื้นที่ทั้งหมด 25 ไร่ 3 งาน 15 ตารางวา รูปแบบการเข้าใช้ประโยชน์คือทำเป็นแปลงสาธิตเกษตรโดยชาวบ้านช่วยกันทำงานและนำรายได้มามาพัฒนาหมู่บ้าน

ABSTRACT

The objectives of the study on public land used of Tumbol Wangpikul, Phitsanulok were to study the amount, the border and the type of occupied public lands in Tumbol Wangpikul of Phitsanulok. The research methods were the study on the context of each Tumbol by literature survey and the map analysis of the area. GPS was used to study the border of the public land. A field survey, photographing and deep interview were used to study the type of occupied land.

The result showed that there were 12 public land areas of Tumbol Wangpikul which occupied 1,167 Rai 21 Ngan 637.2 Cubic Va or 2.3 % of the whole area of tumbol. Most of public lands were canal and natural ponds which were 65.5 % of the whole public land area. The public land area about 404 Rai 2 Ngan 29 Cubic Va were used by the government offices. They were used the areas for the waste water treatment of Phitsanulok municipality, a sport stadium, a school and a local government office. The area at Mu 1 Ban Wangpradu which covered 25 Rai 3 Ngan and 15 Cubic Va was used by community. It was used for cooperative farming of local community.

A

1	1.1 ԱՌԱՋԱՎԱՐԱՀԱՆԱԳԱՎԱՐԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐԴՏԻՇԽ
2	1.2 ՀԱՊՈԼԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐԴՏԻՇԽ
2	1.3 ԽՈՎԻԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐԴՏԻՇԽ
3	1.4 ԽՈՎԻԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐԴՏԻՇԽ
3	1.5 ԽՈՎԻԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐԴՏԻՇԽ
3	1.6 ԽՈՎԻԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐԴՏԻՇԽ
3	1.7 ԽՈՎԻԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐԴՏԻՇԽ
4	2. ԽՈՎԻԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐԴՏԻՇԽ
4	2.1.1 ԽՈՎԻԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐԴՏԻՇԽ
5	2.1.2 ԽՈՎԻԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐԴՏԻՇԽ
5	2.2 ԽՈՎԻԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐԴՏԻՇԽ
5	2.2.1 ԽՈՎԻԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐԴՏԻՇԽ
5	2.2.2 ԽՈՎԻԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐԴՏԻՇԽ
6	2.3 ԽՈՎԻԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐԴՏԻՇԽ
9	2.4 ԽՈՎԻԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐԴՏԻՇԽ
10	2.5 ԽՈՎԻԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐԴՏԻՇԽ

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3	วิธีดำเนินการวิจัย	12
3.1	การศึกษารอบทั่วไป	12
3.2	การศึกษา ขนาดและขอบเขต	12
3.3	ศึกษาลักษณะและรูปแบบการเข้าใช้พื้นที่สาธารณะประโยชน์ชนิด	15
3.4	ระยะเวลาการดำเนินการวิจัย	15
4	ผลการวิจัย	16
4.1	พื้นที่สาธารณะจังหวัดพิษณุโลก	16
4.2	พื้นที่สาธารณะตำบลลังพิกุล	16
4.2.1	บริบทของตำบลลังพิกุล	16
4.2.2	ปริมาณ ขอบเขต ประเภท และลักษณะการเข้าใช้ประโยชน์ที่ดิน สาธารณะประโยชน์ตำบลลังพิกุล	18
4.2.2.1	ที่ดินสาธารณะประโยชน์หมู่ที่ 1	19
4.2.2.2.1	ขนาดและขอบเขตที่ดินสาธารณะประโยชน์หมู่ที่ 1	19
4.2.2.2.2	พิกัดที่สาธารณะประโยชน์หมู่ที่ 1	20
4.2.2.2.3	การใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์หมู่ที่ 1	21
4.2.3	ลักษณะและรูปแบบการเข้าใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์ตำบลลังพิกุล	21
5	สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ	24
5.1	สรุป	24
5.2	อภิปราย	25
5.3	ข้อเสนอแนะ	26
	บรรณาธิการ	27
	ภาคผนวก นสล. พื้นที่สาธารณะประโยชน์ตำบลลังพิกุล จังหวัดพิษณุโลก	28

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 4.1 ภาพถ่ายทางอากาศ ตำบลลวังพิกุล	17
ภาพที่ 4.2 แผนที่แสดงที่ตั้งที่ดินสาธารณูปโภคชั้นหมู่ที่ 1 ตำบลลวังพิกุล	20
ภาพที่ 4.3 แผนที่ที่ดินสาธารณูปโภคชั้นหมู่ที่ 1 ตำบลลวังพิกุล จากการวัดพิกัด	22
ภาพที่ 4.4 ก- ข ลักษณะที่ดินสาธารณูปโภคชั้นหมู่ที่ 1 ตำบลลวังพิกุล	23

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาหลักที่สำคัญของประเทศไทย 3 ประการคือ ปัญหาความยากจน ปัญหาอาเสพติด และปัญหาการทุจริตมิชอบ เป็นปัญหาระดับประเทศที่รัฐบาลทุกสมัยได้ดำเนินการวางแผนนโยบายในการแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่างๆ จนกระทั่งรัฐบาลในสมัยหนึ่งได้ประกาศการทำสังคมกับความยากจน มุ่งแก้ปัญหาความยากจนให้หมดสิ้นจากประเทศไทย โดยวิธีการที่ช่วยให้ประชาชนที่ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจมีแนวทางเพิ่มรายได้ เพิ่มกำลังการผลิต เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของตนเองและครอบครัวให้ดีขึ้น และได้มีการให้ขั้นทะเบียนผู้ประสบปัญหาความยากจนไว้ เพื่อจัดทำอาชีพและที่ดินทำกินให้แก่ประชาชน ในการจัดที่ดินทำกินให้กับประชาชนนั้น รัฐบาลได้ให้กรมที่ดินนำที่ดินสาธารณะประโยชน์ที่ประชาชนเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกัน มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐเพื่อแก้ปัญหาความยากจน

ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน เป็นที่สำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน เป็นสาธารณประโยชน์ ต้องย่างเข่น ที่ขายตั้ง ทางน้ำ ทางหลวง ทางเลานา ที่กร้างว่างเปล่า และที่ดินที่มีผู้คนอาศัยอยู่ หรือทอคดิ้ง หรือกลับมาเป็นของแผ่นดิน โดยประกาศอื่นตามกฎหมายที่ดิน ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน มีที่มาหลายอย่าง เช่น เกิดขึ้นโดยทางราชการประกาศห้ามไว้ ก่อนพระราชบัญญัติว่าด้วยการห่วงห้ามที่ดินกร้างว่างเปล่า อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน เกิดขึ้นโดยมีกฎหมายห่วงห้าม เช่น มีพระบรมราชโองการหรือมีพระราชกฤษฎีกาห่วงห้าม ตามพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการห่วงห้ามที่ดินกร้างว่างเปล่าอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พ.ศ. 2478 เกิดขึ้นโดยการส่วน大臣ประมวลกฎหมายที่ดินประกาศใช้บังคับแล้ว เกิดขึ้นโดยสภาพ เช่น แม่น้ำ ลำคลอง ห้วย หนอง บึง บางที่มีสภาพอยู่โดยธรรมชาติ ซึ่งประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน เกิดขึ้นโดยการใช้ประโยชน์ร่วมกันของราษฎร เกิดขึ้นโดยมีผู้อุทิศ เกิดขึ้นโดยมีผู้คนอาศัยอยู่ ทอคดิ้ง ตามมาตรา 5 หรือมาตรา 6 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินนี้ เป็นทรัพย์สินของแผ่นดินที่ใช้เพื่อสาธารณประโยชน์หรือส่วนไว้เพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน เนื่องจากที่ดินสาธารณะประโยชน์นี้ จำนวนจำกัด และเพื่อให้การใช้ประโยชน์ในที่ดินสาธารณะประโยชน์เป็นไปโดยสงบเรียบร้อย ถูกต้อง กฎหมายจึงต้องกำหนดผู้มีอำนาจหน้าที่ในการคุ้มครอง เพื่อนำให้มีบุคคลบุกรุกเข้าไปทำลาย หรือครอบครอง ถือเอาไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัว โดยมิชอบด้วยกฎหมาย ทั้งนี้เพื่อเป็นการอนุรักษ์ที่ดินนั้นไว้สำหรับใช้ประโยชน์ลงถ่องทุนรุ่นหลังต่อไป จากประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 8 วรรคหนึ่งบัญญัติว่า บรรดาที่ดินทั้งหลายอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินหรือ

ทรัพย์สินของแผ่นดินนี้ ถ้าไม่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น อำนาจหน้าที่การดูแลรักษา และดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ต้องเป็นหน้าที่ของอธิบดีกรมที่ดิน ปัจจุบันมีกฎหมายหลายฉบับที่ได้บัญญัติเกี่ยวกับกฎหมายดังกล่าว ได้แก่ พระราชบัญญัติ ประกอบห้องท้องที่ พุทธศักราช 2547 มาตรา 122 บัญญัติว่า ที่ดินอันเป็นสาธารณประโภชน์ คือที่เลี้ยงปศุสัตว์ ที่สำหรับจัดไว้สำหรับรายภูริ้วั่นกัน เป็นหน้าที่ของกรรมการอำเภอ ปัจจุบันนายอำเภอจะต้องตรวจตราภารao ให้ผู้ใดก็กัน เอาไปเป็นประโภชน์แต่เฉพาะตัว

บทบาทของมหาวิทยาลัยราชภัฏคือการเฝ้าระวังเดือนภัยให้กับสังคม ในกรณีที่ดินสาธารณะประโภชน์ซึ่งเป็นที่ที่ส่วนรวมใช้ร่วมกัน เพื่อผลทางด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพและความปลอดภัยของประชาชน ที่สาธารณะที่เป็นธรรมน้ำหากา ที่ดินที่อยู่ในเขตดันน้ำชั้นหนึ่ง ที่สาธารณะเหล่านี้เป็นสินทรัพย์ที่มีผลกระทบทางสังคมและคุณภาพชีวิตของคนอื่นๆ ในสังคม ไม่เหมาะสมที่รัฐบาลจะอนุญาตให้ที่สาธารณะเหล่านี้ตอกยื่นในความครอบครองของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ถ้ามีบุคคลหรือกลุ่มนบุคคลเข้าครอบครองโดยมิชอบธรรม อาจเกิดการเปลี่ยนแปลงของการใช้ที่ดินจนผิดรูปไป ทำให้ผลประโยชน์ที่เพลเมืองส่วนใหญ่จะได้รับสูญเสียหายไป ทำให้ที่ดินผืนนั้นไม่เอื้อประโยชน์ต่อส่วนรวมอีกด้วย และอาจนำมาซึ่งความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติ หรือความเสียหายต่อสภาพแวดล้อมที่เป็นอันตรายต่อการดำรงชีวิตของเพลเมืองโดยรวมในระยะยาว ดังนั้น การศึกษาเรื่องการใช้พื้นที่ดินสาธารณะจังหวัดพิษณุโลก โดยเน้นการศึกษาในรายละเอียดพื้นที่ดินสาธารณะด้านลักษณะพิเศษ จะเป็นการนำมาซึ่งข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการให้ประชาชนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของการใช้ทรัพยากรที่ดิน ซึ่งจะทำให้ประชาชนโดยทั่วไปได้ประโยชน์ร่วมกันจากการใช้พื้นที่สาธารณะ เพื่อประโยชน์ของคนส่วนรวมและสอดคล้องกับการจัดการที่ทำกินของประชาชน

1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย

- (1) เพื่อศึกษาปริมาณและขอบเขตของพื้นที่ดินสาธารณะของตำบลลังพิภูมิ จังหวัดพิษณุโลก
- (2) เพื่อศึกษาลักษณะ ประเภทของที่ดินสาธารณะของตำบลลังพิภูมิ จังหวัดพิษณุโลก
- (3) เพื่อศึกษาลักษณะการเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ดินสาธารณะของตำบลลังพิภูมิ จังหวัดพิษณุโลก

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่สาธารณะในจังหวัดพิษณุโลก ในเขตตำบลลังพิภูมิ

1.4 เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้มีทั้งการศึกษาเอกสารทางราชการ เช่น หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง จากแผนที่ต่างๆ แผนที่สภาพภูมิประเทศของกรมแผนที่ทหาร แผนที่คืนของกรมพัฒนาที่ดิน แผนที่ภาคถ่ายทางอากาศ เทคโนโลยีกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลกด้วยดาวเทียมในการวัดพิกัดทางภูมิศาสตร์ การสำรวจพื้นที่และถ่ายภาพ การสัมภาษณ์ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องขององค์การบริหารส่วนตำบลและผู้เข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่

1.5 กลุ่มปฏิสัมพันธ์กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย

กรอบแนวความคิดของการวิจัย ที่คืนสาธารณะประโยชน์เป็นที่คืนอันเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดินนั้น เป็นทรัพย์สินของแผ่นดินซึ่งใช้เพื่อสาธารณะประโยชน์หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ส่วนรวม ปัจจุบันสภาพแวดล้อม และสถานการณ์เปลี่ยนแปลง จึงควรมีการศึกษาสถานภาพของพื้นที่สาธารณะว่าข้างคงถูกใช้เพื่อประโยชน์โดยรวมร่วมกันหรือไม่

1.6 ผลสำเร็จที่คาดว่าจะได้รับและหน่วยงานที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ได้ข้อมูลที่เป็นหลักฐานทางราชการเพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาการเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่สาธารณะของประชาชนและหน่วยงานต่างๆ ต่อไป

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

ที่คืนสาธารณะ เป็นที่คืนซึ่งเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดินใช้เพื่อสาธารณะประโยชน์ที่สงวนไว้เพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน

หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง หมายถึง หนังสือแสดงเขตของที่คืนอันเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดินประเภทใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ

2.1 Անձաւ լրացնելու պահին հարթակը պարզաբանվում է այսպիսի կերպով:

- (1) Անձաւ լրացնելու պահին հարթակը պարզաբանվում է այսպիսի կերպով:
- (2) Անձաւ լրացնելու պահին հարթակը պարզաբանվում է այսպիսի կերպով:
- (3) Անձաւ լրացնելու պահին հարթակը պարզաբանվում է այսպիսի կերպով:

2.1.2 ที่มาของที่คินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน

ที่มาของที่คินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินเกิดขึ้นจาก

(1) ทางราชการประกาศห่วงห้าม ไว้ก่อนพระราชนบัญญัติว่าด้วยการห่วงห้ามที่คินกร้างว่างเปล่าอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พ.ศ. 2478

(2) การมีกฎหมายห่วงห้าม เช่น มีพระราชบัญญัติห่วงห้าม ตามพระราชนบัญญัติว่าด้วยการห่วงห้ามที่คินกร้างว่างเปล่าอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พ.ศ. 2478

(3) การส่วนรวมกฎหมายที่คินเมื่อประมวลกฎหมายที่คินประกาศใช้บังคับแล้ว

(4) สภาพ เช่น แม่น้ำ ลำคลอง ห้วย บึง บางที่มีสภาพอยู่โดยธรรมชาติซึ่งประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน

(5) การใช้ร่วมกันของราษฎร

(6) การมีผู้อุทิศ

(7) การมีผู้เว้นคืนหรือทอดทิ้ง ตามมาตรา 5 หรือมาตรา 6 แห่งประมวลกฎหมายที่คิน

2.2 การคุ้มครองและดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่สาธารณะประโยชน์

กฎหมายได้กำหนดผู้มีอำนาจหน้าที่ในการคุ้มครองที่คินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน เพื่อให้การใช้ประโยชน์ในที่คินสาธารณะประโยชน์เป็นไปเพื่อประโยชน์ร่วมกัน เกิดความสงบเรียบร้อย ถูกต้อง คุ้มครองเพื่อมิให้มีผู้ใดบุกรุกเข้าไปทำลายหรือครอบครองถือเอาไปเพื่อประโยชน์ส่วนตน โดยมิชอบด้วยกฎหมาย ทั้งนี้เพื่อเป็นการอนุรักษ์ที่คินนั้นไว้สำหรับใช้ประโยชน์จนถึงอนุชนรุ่นหลัง

ประมวลกฎหมายที่คิน มาตรา 8 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า บรรดาที่คินทั้งหลายอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินหรือทรัพย์สินของแผ่นดินนั้น ถ้าไม่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้อธิบดีมีอำนาจหน้าที่คุ้มครองและดำเนินการคุ้มครอง ป้องกัน ได้ตามควรแก่กรณี อำนาจหน้าที่ดังกล่าว นี้รัฐมนตรีจะมอบหมายให้ทบวงการเมืองอื่นเป็นผู้ใช้ได้ ดังนั้นจากบทบัญญัติดังกล่าว ถ้าไม่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น อำนาจหน้าที่คุ้มครองและดำเนินการคุ้มครองที่คินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินต้องเป็นหน้าที่ของอธิบดีกรมที่คิน (กรมที่คิน, 2538)

2.2.1 อำนาจหน้าที่ในการคุ้มครองที่คินสาธารณะประโยชน์

ปัจจุบันมีการออกกฎหมายหลายฉบับบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจในการคุ้มครองที่สาธารณะประโยชน์ ดังนี้

(1) พระราชนบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่พุทธศักราช 2457 มาตรา 122 บัญญัติว่า ที่คินอันเป็นสาธารณประโยชน์ กือที่เลี้ยงปศุสัตว์ที่จัดไว้สำหรับราษฎร ไปเลี้ยงสัตว์ร่วมกัน เป็นเด่นตลอดจนถนนทางและที่อย่างอื่นซึ่งเป็นของกลางให้ราษฎรใช้ด้วยกัน เป็นหน้าที่ของกรมการ

อำเภอ (ปัจจุบันเป็นหน้าที่ของนายอำเภอ) ต้องคอยตรวจสอบรักษาอย่าให้ผู้ใดกีดกันเอาไปเป็นประโยชน์แต่เฉพาะตัว

(2) ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 50 ลงวันที่ 18 มกราคม 2515 แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พุทธศักราช 2456 แก้ไขมาตรา 117 และมาตรา 120 โดยบัญญัติใหม่ให้มีข้อความดังนี้ มาตรา 117 ห้ามนิให้ผู้ใดปลูกสร้างอาคารสิ่งใดล่วงล้ำเข้าไปเหนือน้ำ และได้ของแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ อันเป็นทางสัญจรของประชาชน หรือที่ประชาชนใช้ร่วมกัน หรือทะเลในน่านน้ำไทย เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากกรมเจ้าท่า มาตรา 120 ให้กรมเจ้าท่ามีหน้าที่คุ้มครองและบุคคลอกร่องน้ำ ทางเดินเรือ แม่น้ำ ลำคลอง และทะเลภายในน่านน้ำไทย ห้ามนิให้ผู้ใดขุดลอก แก้ไขเปลี่ยนแปลงร่องน้ำ ทางเดินเรือ แม่น้ำ ลำคลอง และทะเลภายในน่านน้ำไทย เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากกรมเจ้าท่า ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวังโทษปรับไม่เกินสองพันบาทและกรมเจ้าท่ามีอำนาจสั่งให้หยุดกระทำการดังกล่าว

(3) พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535 กำหนดให้ทางหลวงมี 6 ประเภท คือ ทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน ทางหลวงชนบท ทางหลวงเทศบาล ทางหลวงสุขาภิบาล ทางหลวงสัมปทาน กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม มีอำนาจแต่งตั้งผู้อำนวยการทางหลวงให้มีหน้าที่คุ้มครองและคุ้มครองป้องกันได้ตามควรแต่กรณี ในกรณีที่บังนิได้มีการแต่งตั้งผู้อำนวยการทางหลวงไว้ ให้ผู้อำนวยการแต่งต่อไปนี้เป็นผู้อำนวยการทางหลวง ซึ่งเป็นผู้อำนวยการทางหลวงชนบท นายกเทศมนตรีสำหรับทางหลวงเทศบาล ประธานกรรมการสุขาภิบาลสำหรับทางหลวงสุขาภิบาล

(4) พระราชบัญญัติราชพัสดุ พ.ศ. 2518 ให้กระทรวงการคลัง เป็นผู้ดูแลรัฐธรรมนูญที่ราชพัสดุ และในมาตรา 4 ได้บัญญัติที่ราชพัสดุว่า ที่ราชพัสดุหมายความว่า อสังหาริมทรัพย์อันเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินทุกชนิด เว้นแต่สาธารณสมบัติของแผ่นดินดังต่อไปนี้คือ ที่ดินกรร้างว่างเปล่า และที่ดินซึ่งมีผู้เวนคืนหรือทอคทึ้งหรือกลับมาเป็นของแผ่นดินโดยประการอื่นตามกฎหมายที่ดิน และอสังหาริมทรัพย์สำหรับพลเมืองใช้หรือส่วนไว้เพื่อประโยชน์ของพลเมืองใช้ร่วมกัน เป็นต้น ว่าที่ชาบทดิ้ง ทางน้ำ ทางหลวง ทะเลสาบ ส่วนอสังหาริมทรัพย์ของรัฐวิสาหกิจที่เป็นนิติบุคคลและขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ถือว่าเป็นที่ราชพัสดุ

(5) พระราชบัญญัตitechnical พ.ศ. 2496 มาตรา 50 ภายใต้กฎหมาย เทศบาลตั้งตามมีหน้าที่ ต้องทำให้เขตเทศบาล ซึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับที่สาธารณะคือ ให้มีและบำรุง ทางบก ทางน้ำ รักษา ความสะอาดของถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการทำจัมูลฝอยสิ่งปฏิกูล มาตรา 53 ภายใต้บังคับของกฎหมายเทศบาลเมืองมีหน้าที่ต้องทำให้เขตเทศบาล รวมถึงกิจกรรมตามที่ระบุไว้ ในมาตรา 50 ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ มาตรา 56 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตั้งตามมี หน้าที่ต้องทำให้เขตเทศบาล รวมถึงกิจกรรมตามที่ระบุไว้ในมาตรา 53

(6) พระราชบัญญัติจักรูปที่คินเพื่อการเกยตรกรรม พ.ศ. 2517 มาตรา 43 เมื่อได้มีพระราชนิยมกำหนดเขตโครงการจักรูปที่คินใช้บังคับแล้ว ถ้าในเขตโครงการจักรูปแบบที่คินนั้นมีที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน หรือใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ หรือเป็นที่ดินที่พลเมืองเลิกใช้ประโยชน์ในที่คินนั้น หรือได้เปลี่ยนสภาพจากที่คินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันและมิได้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ได้รวมอยู่ด้วย ให้พระราชบัญญัติกำหนดเขตการจักรูปที่คินนั้น มีผลเป็นการถอนออก脱离การเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับที่ดินดังกล่าวนั้น ทั้งนี้โดยมิต้องดำเนินการถอนสภาพตามประมวลกฎหมายที่คิน และให้ที่คินนั้นเป็นทรัพย์สินของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อใช้ในการจักรูปที่คิน

ถ้าที่คินได้ถอนสภาพตามวรรคหนึ่งเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันหรือเป็นที่ดินใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ โดยคณะกรรมการจักรูปที่คินจังหวัดจัดให้ที่คินตอนนั้นคงเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันหรือใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะต่อไป ถ้าไม่อาจจัดที่ดินดังกล่าว ใช้เป็นที่สำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน หรือใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาต่อไปได้ ให้คณะกรรมการจักรูปที่คินจังหวัดจัดที่คินแปลงอื่นให้แทน

เมื่อได้จัดที่คินตอนได้คงเป็นที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน หรือใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพา หรือการจัดที่คินแปลงอื่นให้เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน หรือใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาแทนตามวรรคสองแล้ว ให้คณะกรรมการจักรูปที่คินจังหวัดด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการจักรูปที่คินกลาง ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและให้มีเผยแพร่ที่สังเขปแสดงขอบเขตของที่คินตอนนั้นแบบท้ายประกาศด้วย

ถ้าในเขตโครงการจักรูปที่คินนั้น มีที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ซึ่งเป็นที่รกร้างว่างเปล่าหรือที่ดินซึ่งมีผู้คนอาศัยอยู่หรือที่ดินที่หักโขนมาเป็นของแผ่นดินโดยประการอื่น ตามประมวลกฎหมายที่คินและสภาพของที่ดินดังกล่าวเป็นที่ดินแปลงเด็กแปลงน้อยรวมอยู่ด้วย ให้ที่คินนั้นเป็นทรัพย์สินของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อใช้ในการจักรูปที่คิน

(7) พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกยตร พ.ศ. 2518 มาตรา 26 เมื่อได้มีพระราชนิยมกำหนดเขตที่คินใช้บังคับในท้องที่ใดแล้ว

ถ้าในเขตปฏิรูปที่ดินนั้นมีที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันแต่พลเมืองเลิกใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้น หรือได้เปลี่ยนสภาพจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันก็ได้ หรือพลเมืองบางใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้นอยู่ หรือยังไม่เปลี่ยนสภาพจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน เมื่อได้จัดที่ดินแปลงอื่นให้พลเมืองใช้ร่วมกันแทนโดยคณะกรรมการประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วก็ได้ ให้พระราชบัญญัติกำหนดเขตปฏิรูปที่ดินนั้นมีผลเป็นการถอนสภาพการเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินดังกล่าว โดยมิต้องดำเนินการถอนสภาพตาม

(3) ประเภทที่ดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ ประเภทนี้กระทรวงการคลัง เป็นผู้มีอำนาจหน้าที่คุ้มครองป้องกันตามพระราชบัญญัติราชพัสดุ พ.ศ.

2518

2.3 การใช้พื้นที่ดินทั้งประเทศไทยโดยรวม

กองงานเลขานุการคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ กรมที่ดิน ได้ทำการสำรวจที่ดินในประเทศไทย เมื่อ 1 มิถุนายน 2543 ได้รายงานว่า พื้นที่ดินในประเทศไทย มีพื้นที่ทั้งประเทศรวม 320.70 ล้านไร่ คิดเป็น 100% ประกอบด้วย ป่าสงวนแห่งชาติ 1,221 ป่า มีพื้นที่ 143.98 ล้านไร่ คิดเป็น 44.9% พื้นที่รายภูมิครอบครองทำประโยชน์ 98.61 ล้านไร่ คิดเป็น 30.7% พื้นที่นิคมสร้างตนเองต่างๆ 31.84 ล้านไร่ คิดเป็น 9.9% พื้นที่สาธารณูปโภค 15.50 ล้านไร่ คิดเป็น 4.8% ที่ราชพัสดุและที่ทหาร 12.25 ล้านไร่ คิดเป็น 3.8% พื้นที่อนุ กาง ห้วย หนอง คลอง บึง 10.96 ล้านไร่ คิดเป็น 3.4% พื้นที่จำแนกเป็นเขตป่าไม้ตัวร 157 ป่า มีพื้นที่ 4.06 ล้านไร่ คิดเป็น 1.3% ที่ดินรัฐวิสาหกิจและองค์กรศาสนា 3.50 ล้านไร่ คิดเป็น 1.1% (กรมที่ดิน, 2543)

2.4 การอนุญาตใช้ที่สาธารณะจังหวัดพิษณุโลก

ข่าวจากเคลินิวส์วันพุธสันดิที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2548 ระบุ 12 คำเดือน 9 ปีร ยะ ตามนโยบายของรัฐบาล ได้มีการประกาศ การทำส าร ะมโน กับความยากจน ที่นุ่งแก่ ให้ปัญหาความยากจน ให้สิ้นจากประเทศไทยในปี 2551 เพื่อต้องการช่วยเหลือประชาชนที่ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจให้มี โอกาสที่จะเพิ่มรายได้ เพิ่มกำลังผลิต และสามารถระดับคุณภาพชีวิตของคนเองและครอบครัว ให้ดีขึ้น โดยให้มีการขึ้นทะเบียนผู้ประสบปัญหาสังคมและความยากจน ไว้ เพื่อจัดหาอาชีพและ ที่ดินทำกิน ให้กับประชาชน จากปัญหาดังกล่าวรัฐบาลจึง ได้ให้กรมที่ดินนำที่ดินสาธารณะ ประโยชน์ที่ประชาชนเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกัน เพื่อดำเนินการตามนโยบายแก้ไขปัญหาความยากจน โดยกรมที่ดิน ได้จัดให้มีแผนปฏิบัติการ โครงการเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินทั่วประเทศให้ แล้วเสร็จภายใน 5 ปี ตามนโยบายแปลงสินทรัพย์เป็นทุนของรัฐบาล ในพื้นที่ทุกจังหวัดทั่วประเทศ จังหวัดพิษณุโลกเป็นจังหวัดที่อยู่ในกลุ่มจังหวัดนำร่อง ที่ได้ดำเนินการตามโครงการบริหารจัดการ ใช้ประโยชน์ที่ดินสาธารณะประโยชน์ที่มีการบุกรุก เพื่อแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิง บูรณาการของรัฐบาลและ ได้ดำเนินการจัดที่ดินสาธารณะประโยชน์ตามโครงการดังกล่าวให้รายภูมิ เข้ามาประโยชน์ตามมาตรฐาน 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ในท้องที่อำเภอพรหมพิรามและอำเภอวัดโบสถ์รวม 4 แปลง เนื้อที่ประมาณ 5,974 ไร่ 59 ตารางวา ดังนี้ แปลงทุ่งนา กองของสาธารณะประโยชน์ หมู่ที่ 4 ตำบลวัดโบสถ์ แปลงคงยางสาธารณะประโยชน์หมู่ที่ 2 ตำบลศรีภิรมย์ อำเภอพรหมพิราม แปลงเด่น ไร่อ้อยสาธารณะประโยชน์ หมู่ที่ 1, 4, 6 ตำบลลูกเทียน อำเภอพรหมพิราม และแปลงทุ่งหนองจิกสาธารณะประโยชน์ หมู่ที่ 2, 3 ตำบลท่าช้าง อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ทาง

คณะกรรมการพิจารณาเพื่อนบุญราศีให้ประชาชนใช้ประโยชน์ในที่ดินทำกินของรัฐ ได้มีมติอนุญาตให้รายภูริใช้ประโยชน์ในที่ดินสาธารณะดังกล่าวตามนโยบายการแก้ไขปัญหาความยากจน จึงได้มีการมอบโฉนดที่ดินให้แก่รายภูริในพื้นที่อำเภอพรหมพิราม และอำเภอวัดโบสถ์จำนวนทั้งสิ้น 511 ครัวเรือน 656 แปลง เนื้อที่ 3,916 ไร่ 1 งาน 62 ตารางวา

ในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก ได้มีการกำหนดท้องที่เพื่อดำเนินการออกโฉนดที่ดินในทุกหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ รวม 9 อำเภอ โดยศูนย์อำนวยการเดินสำรวจที่ดินจังหวัดพิษณุโลก รวมผลการดำเนินการรังวัดทำแผนที่ และสอบสวนสิทธิเพื่อการออกโฉนดที่ดินในปีงบประมาณ 2547 ได้จำนวน 16,053 แปลง และแยกโฉนดที่ดินได้ 9,084 แปลง เนื้อที่ 46,636 ไร่ 3 งาน 73 ตารางวา ซึ่งในการแยกโฉนดที่ดินให้แก่รายภูริ ในครั้งนี้นับเป็นส่วนหนึ่งในการแก้ไขปัญหาความยากจนด้านที่ดินทำกินของรายภูริ จังหวัดพิษณุโลกที่ได้เข้ามาระเบียนในการแก้ไขปัญหาความยากจนด้านที่ดินทำกินรวมทั้งสิ้นจำนวน 57,516 ราย ทางกรมที่ดินยังได้จัดทำแผนปฏิบัติการเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินทั่วประเทศให้แล้วเสร็จภายใน 5 ปี โดยเริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ 2547 ผลการดำเนินการรังวัด ทำแผนที่และสอบสวนสิทธิเพื่อการออกโฉนดที่ดินไปแล้วจำนวน 619,587 แปลง เนื้อที่ 2,171,428 ไร่ 3 งาน 52 ตารางวา สำหรับปีงบประมาณ 2548 กรมที่ดินได้จัดทำแผนปฏิบัติการโครงการเร่งรัดออกโฉนดที่ดิน ตามนโยบายแปลงสินทรัพย์เป็นทุน ประจำปีงบประมาณ 2548 โดยมีเป้าหมายตามวงเงินงบประมาณที่ได้รับ จำนวน 614,306 แปลง เนื้อที่ 1,305,042 ไร่ 3 งาน 57 ตารางวา และแยกโฉนดที่ดินแล้ว จำนวน 75,444 แปลง เนื้อที่ประมาณ 188,488 ไร่ 93 ตารางวา คิดเป็นมูลค่ารวม 94,369 ล้านบาท โครงการดังกล่าวช่วยให้ประชาชนที่ยากจนมีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เทวินทร์ ยอดสวัสดิ์ (2544) ได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงการถือครองที่ดินและการใช้ที่ดินในเขตนิคมสร้างตนเอง : กรณีศึกษานิคมสร้างตนเองรัตภูมิ จังหวัดสงขลา โดยทำการศึกษาวิวัฒนาการการถือครองที่ดิน และการใช้ที่ดินโดยกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงสำรวจ ใช้ข้อมูลทฤษฎีภูมิและปฐมนิเทศ ศึกษาเชิงคุณภาพจากการสังเคราะห์ข้อมูลจากหน่วยราชการ และสัมภาษณ์เกษตรกรพร้อมการสังเกตและติดตามการปฏิบัติงานของเกษตรกร ศึกษาเชิงสำรวจแบบสอบถามสามชาชิกนิคมรวม 90 ครัวเรือน ผลการเปลี่ยนแปลงการถือครองที่ดินและการใช้ที่ดินก่อให้เกิด (1) ความแตกต่างทางสภาพเศรษฐกิจและสังคมของรายภูริในเขตนิคม เนื่องจากผลการพัฒนาของรัฐไม่สามารถกระจายได้อย่างทั่วถึง (2) ความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศ ที่เกิดจากการทำการเกษตรสมัยใหม่ (3) ผลกระทบจากฟาร์มปศุสัตว์ขนาดใหญ่ทำให้เกิดมลภาวะต่างๆ ต่อชุมชน (4) มีแนวโน้มการขายที่ดินมากขึ้นในอนาคต เนื่องจากเอกสารสิทธิ์การถือครองที่ของนิคม

สามารถเปลี่ยนเป็นเอกสารสิทธิ์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน(โฉนด)ได้ (5)มีการทำฟาร์มแบบสัญญาผูกพันมากขึ้น

กระทรวงเกษตร (2508) ได้สำรวจการใช้ที่ดินในประเทศไทย ประเทศไทยมีพื้นที่ทั้งหมด 320.7 ล้านไร่ ได้จำแนกการใช้ที่ดินไว้ดังนี้ เนื้อที่ดือครอบครองทำการเกษตรประมาณ 75.6 ล้านไร่ หรือร้อยละ 25.53 ของเนื้อที่ทั้งประเทศ เนื้อที่ป่าไม้ประมาณ 180.6 ล้านไร่ หรือร้อยละ 56.23 ของเนื้อที่ทั้งประเทศ เนื้อที่ที่อยู่อาศัย ได้จำแนกประเภท ประมาณ 63.3 ล้านไร่ หรือร้อยละ 19.71 ของเนื้อที่ทั้งประเทศ เนื้อที่ที่หน่องบึงต่างๆ ประมาณ 1.7 ล้านไร่ หรือร้อยละ 0.53 ของเนื้อที่ทั้งประเทศ

วิชิต หล่อจิราภรณ์ จิราวัลย์ จิตรดิเวช เดือนเพ็ญ ธีรวรรณ วิวัฒน์ และ โอม ศรนิล (2545) ได้จำแนกเนื้อที่ออกเป็นเมืองหรือชนบท มีความสำคัญต่อนโยบายการปกครอง การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาพื้นที่ของประเทศไทย ได้พัฒนาด้วยวิธีความเป็นเมืองที่เหมาะสม กับบริบทของประเทศไทย โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพทั่วไปขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น ทุกระดับ ตั้งแต่เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และองค์กรบริหารส่วนตำบล ข้อมูลที่ใช้ ในการวิเคราะห์มานาจากศูนย์ข้อมูลการเงินท้องถิ่น ซึ่งจัดทำขึ้นโดยความร่วมมือระหว่างสภาพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และกระทรวงมหาดไทย การวิเคราะห์ข้อมูลโดยกรรมวิธีการทำ เมนูองข้อมูล (data mining) ด้วยกระบวนการขั้นสามารถใช้จำแนกประเภทองค์กรบริหารส่วน ท้องถิ่น โดยมีข้อมูลถูกต้องมากกว่าร้อยละ 97

อุไรวรรณ วิจารณกุล และ สมศรี จินตนสนธิ (2548) ได้ศึกษาสภาพการเข้าใช้พื้นที่ สาธารณะของพื้นที่ตำบลคลองกระเจง จังหวัดสุโขทัย ได้มีการศึกษาปริมาณ ขอบเขตของพื้นที่ และลักษณะการเข้าประโภชณ์ที่ดินสาธารณะ วิธีการศึกษาคือการศึกษาระบบท้องตำบล โดย การศึกษาจากเอกสาร ศึกษาขนาดและขอบเขตของพื้นที่ต่าง ๆ และทำการศึกษาฐานะ แบบการเข้าใช้ พื้นที่สาธารณะประโภชณ์โดยทำการสำรวจ สัมภาษณ์ผู้เข้าประโภชณ์ ซึ่งตำบลคลองกระเจงมีพื้นที่ สาธารณะประโภชณ์ทั้งสิ้น 3 แปลง เนื้อที่รวม 858 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.2 ของพื้นที่ทั้งตำบล ตั้งแต่ปี 2469 และ ปี 2470 ได้มีประกาศหวงห้ามไว้ให้ ที่ดินทั้ง 3 แปลงเป็นที่สาธารณะประโภชณ์โดยสงวน ไว้เพื่อเป็นทุ่งเลี้ยงสัตว์ประจำตำบล ขณะสำรวจได้มีผู้เข้าครอบครองพื้นที่จำนวน 100 คน ครอบครัว เข้าครอบครองพื้นที่รวม 759 ไร่ 4 งาน และองค์กรบริหารส่วนตำบลใช้พื้นที่ 1 ไร่ ผู้เข้าครอบครอง เป็นผู้อาศัยในหมู่บ้านคลองกระเจง หมู่ที่ 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9 และผู้ที่อาศัยในตำบลท่าทอง ผู้ที่ เข้าไปใช้เข้าไปในลักษณะการจับจ้อง ไม่มีเอกสารสิทธิ์ ในทางราชการถือว่าผู้เข้าครอบครองเป็นผู้ นุกรุก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยการใช้พื้นที่ดินสาธารณะประโยชน์จังหวัดพิษณุโลก มีพื้นที่ที่ศึกษาคือ ตำบลลังพิกุล จังหวัดพิษณุโลก วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการศึกษาจากเอกสาร หนังสือสำคัญ สำหรับที่หลวง แผนที่ การสำรวจพื้นที่ โดยใช้เทคโนโลยีกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลกด้วยดาวเทียม (Global Positioning System) หรือ จีพีเอส (GPS) ในการวิพิကดทางภูมิศาสตร์ของพื้นที่ดินสาธารณะประโยชน์ การซึ่งขอบเขตที่ดินจาก กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน เจ้าหน้าที่องค์กรบริหารส่วนตำบล การสัมภาษณ์ผู้เข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการแปลผลผลลัพธ์ของการกำหนดตำแหน่ง ออกแบบเป็นรูปแบบที่เป็นจุดตำแหน่ง แล้วลากเส้นเชื่อม ไปยังจุดตำแหน่ง จากนั้นจึง นำมาแปลผลและนำเสนอในรูปของแผนที่ ในการศึกษาปริมาณ ขอบเขต ลักษณะ ประเภท และ การเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ดินสาธารณะตำบลลังพิกุล จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งได้ทำการเก็บข้อมูลมี วิธีการดังนี้

3.1 การศึกษาระบบทดลอง

การศึกษาระบบทดลอง พื้นที่ดินสาธารณะตำบลลังพิกุล จังหวัดพิษณุโลก โดยการศึกษาจากเอกสาร และการสำรวจพื้นที่ ศึกษาจากเอกสาร ประกาศของคณะปฏิวัติ พระราชนูญญาติทางหลวง พระราชนูญญาติจักรูปที่ดินเพื่อการเกษตร พ.ศ. 2517 สำนักงานปฏิรูปการเกษตร (ส.ป.ก.) และกรม เจ้าท่าเป็นต้น

3.2 การศึกษาขนาดและขอบเขต

การศึกษาขนาดและขอบเขตของพื้นที่ดินสาธารณะประโยชน์ตำบลลังพิกุล จังหวัดพิษณุโลก จากแผนที่ต่างๆ แผนที่สภาพภูมิประเทศของกรมแผนที่ทหารซึ่งให้รายละเอียด ขอบเขตการ ปกคล้อง เส้นทางคมนาคม แหล่งน้ำ เบตชุมชน ระดับความสูงของภูมิประเทศ แผนที่ธรณีวิทยาของ กรมทรัพยากรธรรมชาติ แผนที่ของกรมพัฒนาที่ดิน แผนที่ขอบเขตป่าไม้ของกรมป่าไม้ แผนที่ของ กรมธนารักษ์ แผนที่กระจายฟันของกรมอุตุนิยมวิทยา แผนที่ภาพถ่ายทางอากาศ

ทำการศึกษาขอบเขตของพื้นที่สาธารณะประโยชน์ โดยใช้เทคโนโลยีกำหนดตำแหน่งบน พื้นโลกด้วยดาวเทียม (Global Positioning System) หรือ จีพีเอส (GPS) ในการวิพิคดทางภูมิศาสตร์ ของพื้นที่ดินสาธารณะประโยชน์ตำบลลังพิกุล จังหวัดพิษณุโลก ผลลัพธ์ของการกำหนดตำแหน่ง ออกแบบเป็นรูปแบบที่เป็นจุดตำแหน่ง (Waypoints) แล้วลากเส้นเชื่อม ไปยังจุดตำแหน่ง (Routes) จากนั้นจึงนำมาแปลผลเป็นแผนที่ โดยวิธีการเขียนแผนที่จากการแปลผลมีดังนี้

3.2.1 วัดทุกพิกัด โดยเครื่องมือวัดพิกัด (GPS) ได้ค่า E 6 หลัก ค่า N 6 หลัก

ตัวอย่าง E 587869 N 1909970

3.2.2 แปลงอัตราส่วนของพื้นที่จากเซนติเมตรเป็นเมตร

ตัวอย่าง 1: 4,000 ซม. = 1:40 ม.

3.2.3 นำอัตราส่วนที่ได้ไปหารค่า E โดยหารตัวเลข 3 หลักท้าย

ตัวอย่าง E 587869 869/40 = 21.7

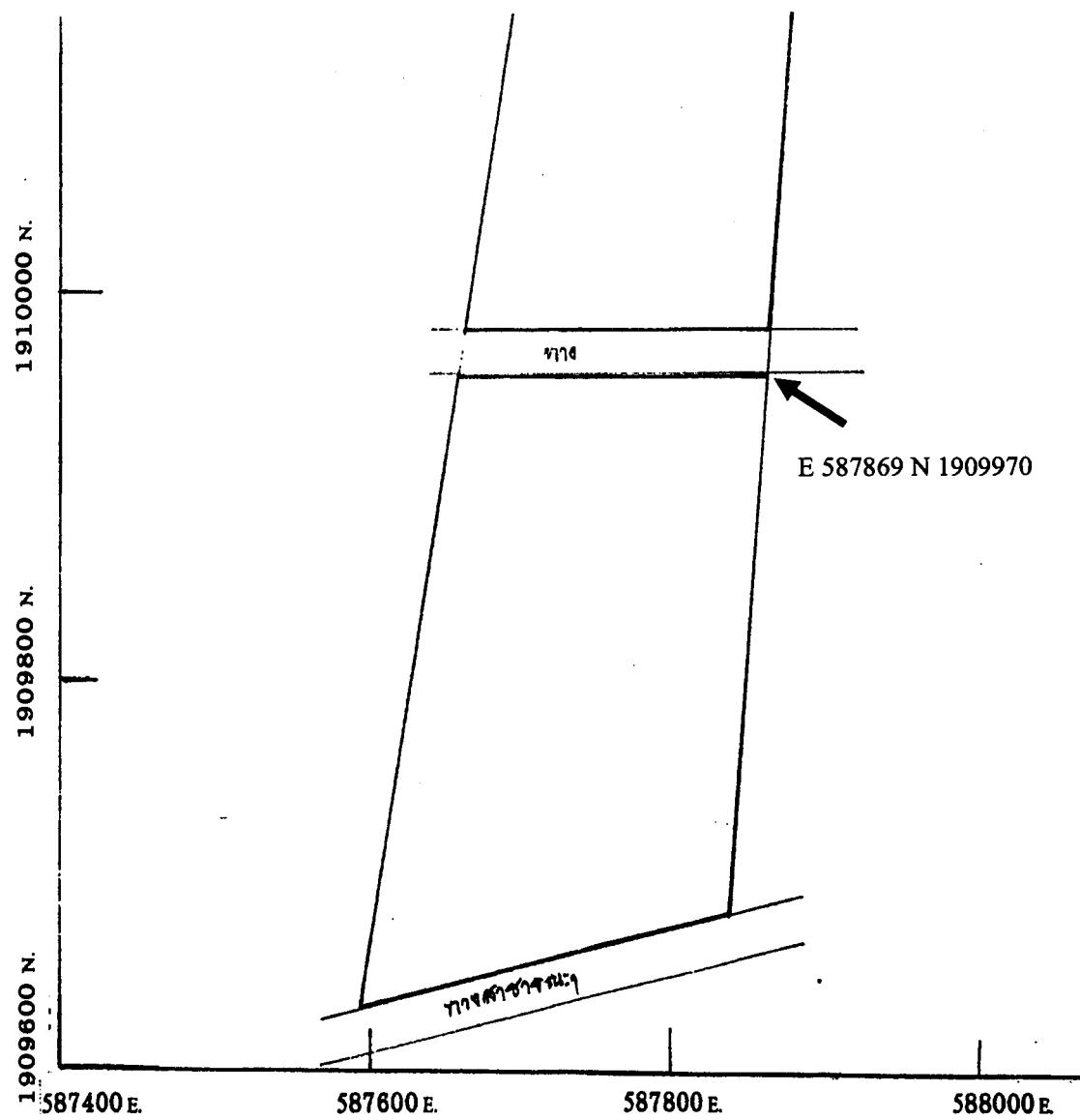
3.2.4 นำอัตราส่วนที่ได้ไปหารค่า N โดยหารตัวเลข 3 หลักท้าย

ตัวอย่าง N 1909970 970/40 = 24.2

3.2.5 เมื่อได้ค่า E และค่า N จึงนำไปกำหนดจุดในกระดาษกราฟแพนท์ โดยตัวเลข

3 หลักแรกของค่า E จะเป็นค่าเส้นพิกัด และ ตัวเลข 4 หลักแรกของค่า N จะเป็นค่าเส้นพิกัด

ตัวอย่าง

3.3 ศึกษาด้วยและรูปแบบการเข้าใช้พื้นที่สาธารณะอย่างไร

การศึกษารูปแบบการเข้าใช้พื้นที่สาธารณะโดยชั้นต่ำบัวลังพิกุล จังหวัดพิษณุโลก โดยการสำรวจ สัมภาษณ์ผู้คนใน ผู้ใหญ่บ้าน นายกองค์การบริหารส่วนตำบล เจ้าหน้าที่องค์กรบริหาร ส่วนตำบลและผู้เข้าใช้ประโยชน์ และบันทึกข้อมูล

3.4 ระยะเวลาการดำเนินการวิจัย

ดำเนินการเก็บรวมรวมข้อมูล การลงพื้นที่สำรวจ การสัมภาษณ์ ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ ตุลาคม 2548 ถึง กันยายน 2549

บทที่ 4

ผลการวิจัย

4.1 พื้นที่สาธารณะจังหวัดพิษณุโลก

จังหวัดพิษณุโลก มีเนื้อที่ 10,815.8 ตารางกิโลเมตร หรือ 6,759,909 ไร่ คิดเป็น 6.37 % ของ พื้นที่ภาคเหนือ และ 2.1 % ของพื้นที่ทั้งประเทศ มีที่ดินสาธารณะที่มี นสต. จำนวนทั้งสิ้น 583 แปลง รวมเป็นพื้นที่ทั้งหมด 42,852 ไร่ 905 งาน 28,097.5 ตารางวา หรือคิดเป็น 0.73 % ของพื้นที่ จังหวัด

อำเภอวังทอง มีที่ดินสาธารณะที่มี นสต. จำนวนทั้งสิ้น 86 แปลง รวมเป็นพื้นที่ทั้งหมด 14,257 ไร่ 98 งาน 4,292.9 ตารางวา หรือคิดเป็น 0.30 % ของพื้นที่จังหวัด

เมื่อทำการศึกษาในรายละเอียดลึกซึ้งไปใน ตำบลลังพิกุล จังหวัดพิษณุโลก ผลการศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

4.2 พื้นที่สาธารณะตำบลลังพิกุล

4.2.1 บริบทของตำบลลังพิกุล

ตำบลลังพิกุลเป็นตำบลหนึ่งของอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ที่มารของชื่อตำบลลังพิกุล เชื่อว่าเป็นสถานที่ตั้งที่มีต้นพิกุลปراภกูญบูรพาที่มีระดับน้ำลึกที่สุดในพื้นที่ กำนันคนแรกคือ นายฟุ้ง ทองโพธิ์ เป็นผู้ตั้งชื่อตำบลลังพิกุล ตำบลลังพิกุลตั้งอยู่ทางใต้ของอำเภอวังทอง อยู่ห่างจาก ที่ว่าการอำเภอวังทอง 14.5 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 70.46 ตารางกิโลเมตร หรือ 51,204 ไร่ พื้นที่ส่วนใหญ่ใช้เป็นพื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่สาธารณะประมาณ 1,167 ไร่ 21 งาน 637.2 ตารางวา คิดเป็น 2.3 % ของพื้นที่ทั้งหมด พื้นที่สาธารณะตั้งอยู่ใน 12 แปลง ตำบลลังพิกุลมีอาณาเขตติดต่อคือ

ทิศเหนือ	ติดต่อกัน	ตำบลสมอแข อำเภอวังทอง
ทิศใต้	ติดต่อกัน	ตำบลแม่ระกา อำเภอวังทอง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกัน	ตำบลศรีนทอง อำเภอวังทอง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกัน	ตำบลอรัญญิก อำเภอเมือง

ประชากรตำบลลังพิกุลจนถึงปัจจุบัน จำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น 8,263 คน เป็นชาย 4,045 คน หญิง 4,218 คน มีความหนาแน่นเฉลี่ย 117.27 คน/ตารางกิโลเมตร ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เพาะปลูกพืช ทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ และอื่นๆ หน่วยธุรกิจในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลลังพิกุลประกอบด้วย ร้านค้าปลีก 30 แห่ง ร้านซ่อมยานยนต์ 7 แห่ง สถานีบริการน้ำมัน 3 แห่ง ทางด้านการศึกษา ประกอบไปด้วย โรงเรียนประถมศึกษา 7

แห่ง โรงเรียนมัธยมศึกษา 1 แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2 แห่ง ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน 1 แห่ง สถาบันองค์กรศาสนा ประกอบไปด้วย วัดและสำนักสงฆ์ 11 แห่ง ด้านสาธารณสุข ประกอบไปด้วย สถานีอนามัย 2 แห่ง

ตำบลลังพิกุล ประกอบด้วย 15 หมู่บ้านดังนี้

หมู่ที่ 1 วังป่าระคู	หมู่ที่ 2 วังพิกุล	หมู่ที่ 3 คงช่ออย
หมู่ที่ 4 คลองเป็ด	หมู่ที่ 5 ทางตัน	หมู่ที่ 6 คลองเมือง
หมู่ที่ 7 คงพลวง	หมู่ที่ 8 วังสำโรง	หมู่ที่ 9 คงไผ่
หมู่ที่ 10 คงจันทร์	หมู่ที่ 11 หนองตาสี	หมู่ที่ 12 ตะรภุลสามนาง
หมู่ที่ 13 คงพลวง	หมู่ที่ 14 วังน้ำเงา	หมู่ที่ 15 หลังศาล

ภาพที่ 4.1 ภาพถ่ายทางอากาศ ตำบลลังพิกุล

ที่สาธารณรัฐคambodia หมู่ที่ 1 วังประดู่ อคิดเป็นที่กร้างว่างเปล่าและเป็นป่าช้าเก่า ปัจจุบันเปลี่ยนเป็นแปลงนาสาธิต ในด้านสิ่งแวดล้อมโดยทั่วไปปัจจุบันเป็นสิ่งแวดล้อมที่อยู่ในสภาพดี ไม่จัดว่าเป็นมลภาวะ ในด้านระบบนิเวศเปลี่ยนไปจากเดิมซึ่งเป็นระบบหินที่มีความหลากหลายของพืชพันธุ์เปลี่ยนเป็นระบบหินที่มีข้าวเป็นพืชเด่น ในด้านแหล่งอาหารและอาชีพเป็นแหล่งเพาะปลูกข้าวซึ่งเป็นแหล่งอาหารและก่อให้เกิดอาชีพและรายได้ของหมู่บ้าน

4.2.2 ปริมาณ ขอบเขต ประเภท และลักษณะการเข้าใช้ประโยชน์ที่คิดสาธารณะประโยชน์ คำนวณพิกุล

พื้นที่สาธารณะประโยชน์ของคำนวณพิกุลที่ศึกษา พบร่วม 12 บริเวณหรือ 12 แปลง คิดเป็นพื้นที่ทั้งหมด 1,172 ไร่ 1 งาน 237.2 ตารางวา ดังนี้

1. ที่สุสานสาธารณะประโยชน์ ตั้งอยู่ บ้านวังประดู่ หมู่ที่ 1 เลขที่ นสล. 17590 มีเนื้อที่ 3 ไร่ 1 งาน 59 ตารางวา โดยมีการประกาศห่วงห้ามไว้ เมื่อปี พ.ศ. 2526

2. ที่สาธารณะประโยชน์หมู่ที่ 1 ตั้งอยู่ บ้านวังประดู่ หมู่ที่ 1 เลขที่ นสล. 17591 มีเนื้อที่ 25 ไร่ 3 งาน 75 ตารางวา โดยมีการประกาศห่วงห้ามไว้ เมื่อปี พ.ศ. 2526

3. ทุ่งหนองอี้แซ่ ตั้งอยู่ บ้านคลองเมือง หมู่ที่ 6 เลขที่ นสล. 31021 มีเนื้อที่ 325 ไร่ 2 งาน 50 ตารางวา โดยมีการประกาศห่วงห้ามไว้ เมื่อปี พ.ศ. 2529

4. บึงปลาตลาดสาธารณะประโยชน์ ตั้งอยู่ บ้านคลองเมือง หมู่ที่ 6 เลขที่ นสล. พล. 0268 มีเนื้อที่ 32 ไร่ 1 งาน 53 ตารางวา โดยมีการประกาศห่วงห้ามไว้ เมื่อปี พ.ศ. 2541

5. ที่ป่าช้าสาธารณะประโยชน์ ตั้งอยู่ บ้านคงพลวง หมู่ที่ 7 เลขที่ นสล. 19652 มีเนื้อที่ 8 ไร่ 74 ตารางวา โดยมีการประกาศห่วงห้ามไว้ เมื่อปี พ.ศ. 2527

6. ที่สาธารณะประโยชน์(หนองโสน) ตั้งอยู่ บ้านคงพลวง หมู่ที่ 7 เลขที่ นสล. 18741 มีเนื้อที่ 5 ไร่ 3 งาน 17 ตารางวา โดยมีการประกาศห่วงห้ามไว้ เมื่อปี พ.ศ. 2526

7. บึงบัวสาธารณะประโยชน์(1) ตั้งอยู่ บ้านวังพิกุล คงพลวง คงจันทร์ สมอคลอง หมู่ที่ 2 7 8 10 เลขที่ นสล. พล. 0224 มีเนื้อที่ 432 ไร่ 3 งาน 82.2 ตารางวา โดยมีการประกาศห่วงห้ามไว้ เมื่อปี พ.ศ. 2540

8. บึงบัวสาธารณะประโยชน์ (2) ตั้งอยู่ บ้านคงพลวง คงจันทร์ สมอคลอง หมู่ที่ 7 8 10 เลขที่ นสล. พล. 0225 มีเนื้อที่ 191 ไร่ 3 งาน 33 ตารางวา โดยมีการประกาศห่วงห้ามไว้ เมื่อปี พ.ศ. 2540

9. บึงหนองอ้อสาธารณะประโยชน์ ตั้งอยู่ บ้านคงไผ่ หมู่ที่ 9 เลขที่ นสล. พล. 0029 มีเนื้อที่ 65 ไร่ 1 งาน 14 ตารางวา โดยมีการประกาศห่วงห้ามไว้ เมื่อปี พ.ศ. 2537

10. หนองมนุก ตั้งอยู่ บ้านคงจันทร์ หมู่ที่ 10 เลขที่ นสล. 17588 มีเนื้อที่ 14 ไร่ 2 งาน 93 ตารางวา โดยมีการประกาศห่วงห้ามไว้ เมื่อปี พ.ศ. 2537

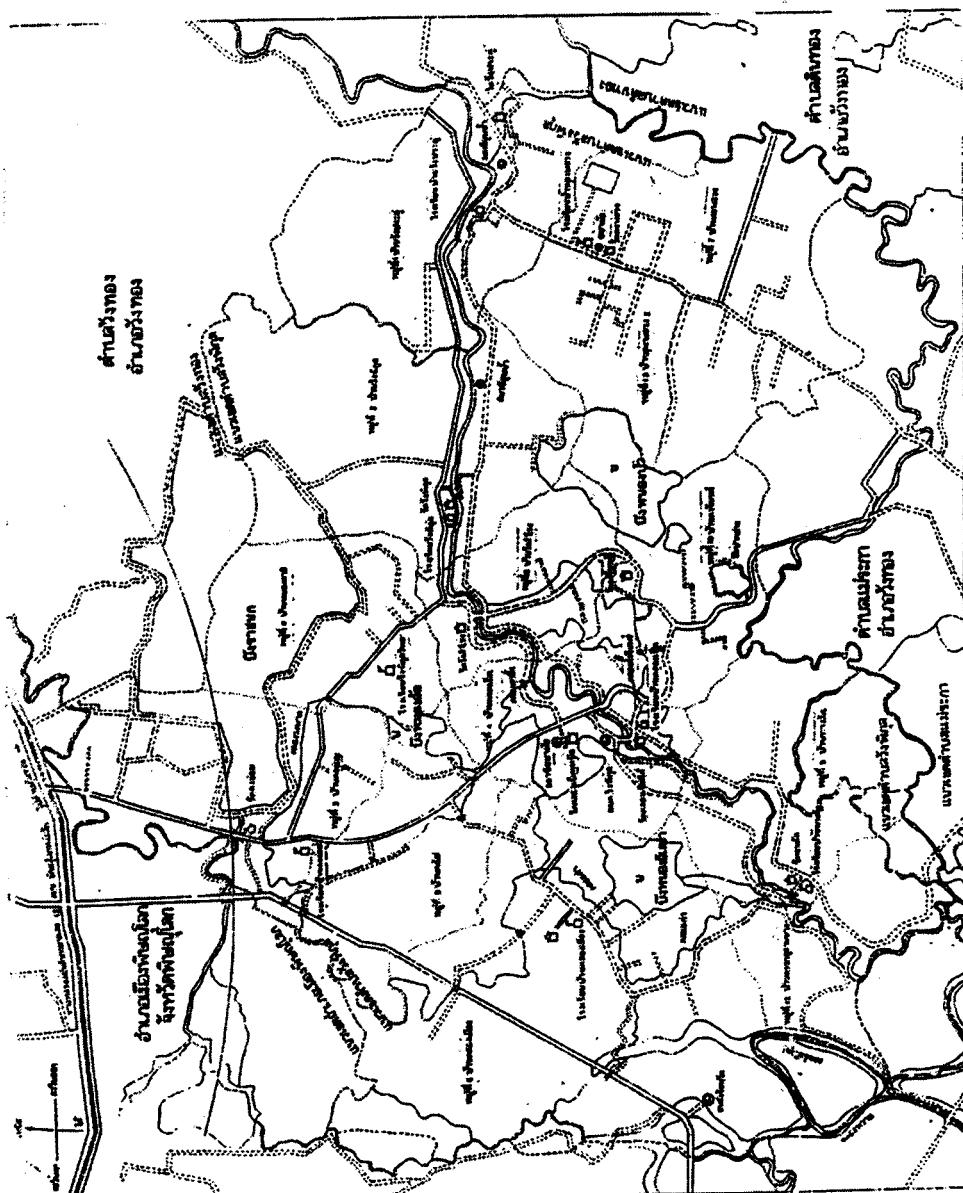
11. หนองตาสีสาธารณะประโภชน์ ตั้งอยู่ บ้านหนองตาสี หมู่ที่ 11 เลขที่ นสล. พล.0026 มีเนื้อที่ 66 ไร่ 2 งาน 87 ตารางวา โดยมีการประกาศห่วงห้ามไว้ เมื่อปี พ.ศ. 2537

12. ที่สาธารณะประโภชน์ ตั้งอยู่ บ้านคล่องเป็ด หมู่ที่ 4 เลขที่ มีเนื้อที่ 1 ไร่ ใช้เป็นที่ทำการ อบต. ปัจจุบัน

4.2.2.1 ที่ดินสาธารณะประโภชน์หมู่ที่ 1

4.2.2.2.1 ขนาดและขอบเขตที่ดินสาธารณะประโภชน์หมู่ที่ 1

ที่ดินสาธารณะประโภชน์หมู่ที่ 1 ตำบลวังพิกุล มีเนื้อที่ทั้งหมด 25 ไร่ 3 งาน 15 ตารางวา ทิศเหนือ ตะวันตก และทิศใต้จดกับพื้นที่ヶ月กรรมของประชาชน ส่วน ทิศตะวันออกจดกับทางสาธารณะ (ภาพที่ 4.2) ที่ดินสาธารณะประโภชน์นี้เป็นที่ดินสาธารณะสมบัติ ของแผ่นดินสงวนไว้เพื่อให้พลเมืองใช้ร่วมกัน โดยมีการประกาศห่วงห้ามไว้ เมื่อปี พ.ศ. 2526

ภาพที่ 4.2 แผนที่แสดงที่ตั้งที่ดินสาธารณูปโภคที่ 1 ตำบลวังพิกุล

4.2.2.2.2 พิกัดที่สาธารณูปโภคที่ 1

จากการใช้ GPS วัดพิกัดที่ดินสาธารณูปโภคที่ 1 ตำบลวังพิกุล ตั้งอยู่ใน

พิกัด

จุดที่ 1 พิกัด E 649794 N 1854020

จุดที่ 2 พิกัด E 649785 N 1854005

จุดที่ 3 พิกัด E 649821 N 1853983

จุดที่ 4 พิกัด E 649738 N 1853845

จุดที่ 5 พิกัด E 649578 N 1853915

จากการนำพิกัดที่ได้จากการวัดพื้นที่สาธารณะประโยชน์หมู่ที่ 1 ตำบลลังพิกุล เป็นแผนที่ ได้แผนที่ดังภาพที่ 4.3

4.2.2.2.3 การใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์หมู่ที่ 1

มีการเข้าใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์หมู่ที่ 1 ตำบลลังพิกุล ลักษณะที่ดินสาธารณะประโยชน์หมู่ที่ 1 เป็นพื้นที่ดินว่างเปล่า ดังนี้คณะกรรมการประจำหมู่บ้านหมู่ที่ 1 บ้านรังประคุ่ง ได้ดำเนินการให้ประชาชนเข้าไปทำงานในที่สาธารณะประโยชน์หมู่ที่ 1 นี้โดยทำเป็นแปลงสาธิต โดยประชาชนภายในหมู่บ้านช่วยกันทำงานร่วมกันและนำรายได้จากผลผลิตมาพัฒนาหมู่บ้านในส่วนต่างๆ ที่ประชาชนต้องการ(ภาพที่ 4.4)

4.2.3 ลักษณะและรูปแบบการเข้าใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์ตำบลลังพิกุล

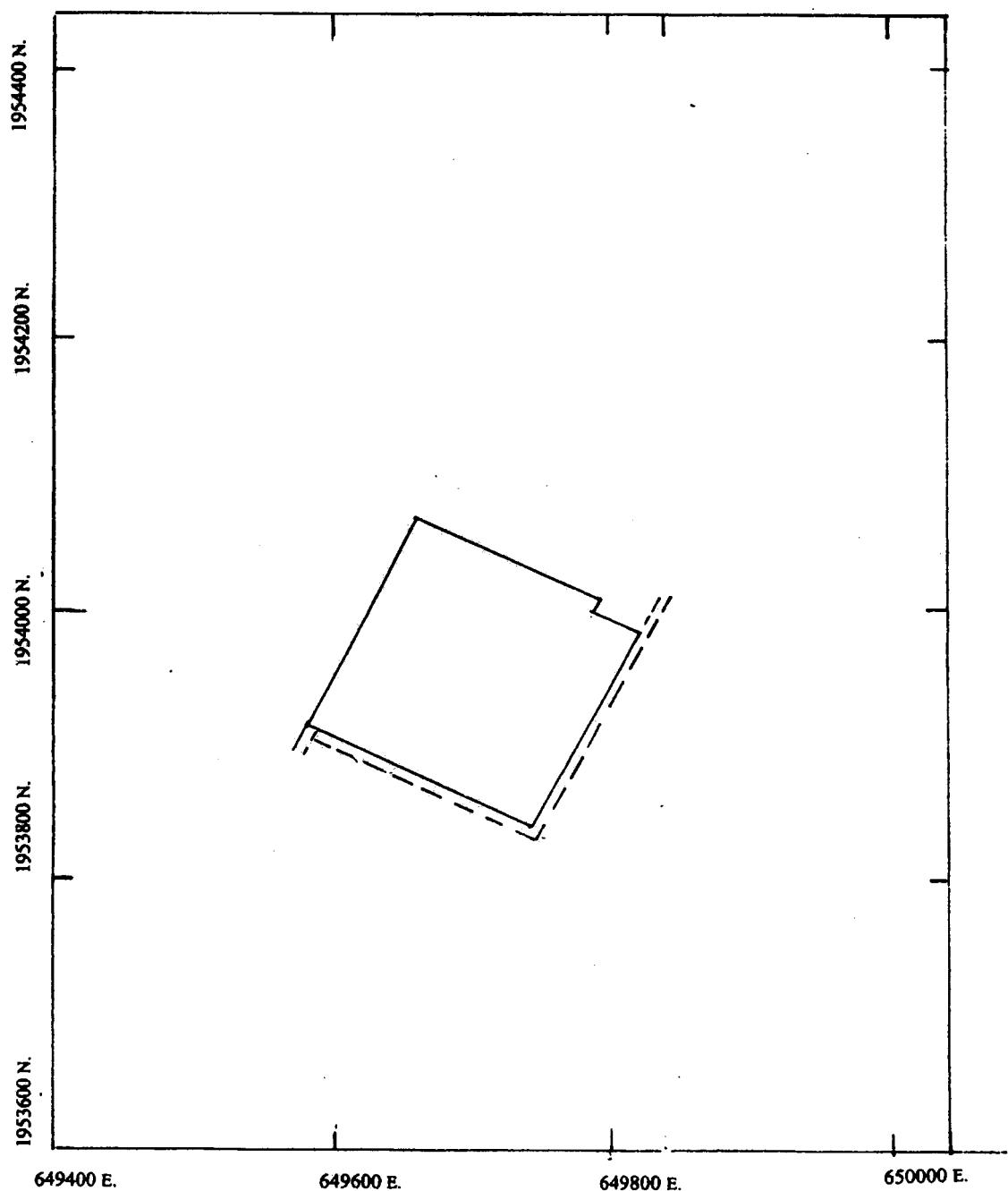
พื้นที่ที่มีการเข้าใช้ประโยชน์นี้จำนวนทั้งหมด 404 ไร่ 2 งาน 29 ตารางวา โดยการเข้าใช้พื้นที่จะเป็นหน่วยงานทางราชการเป็นส่วนใหญ่ ส่วนพื้นที่ที่ประชาชนเข้าใช้มี 1 บริเวณ พื้นที่สาธารณะประโยชน์ที่ตั้งอยู่ในหมู่ที่ 1 บ้านรังประคุ่ง ตำบลลังพิกุล อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ที่ดินสาธารณะประโยชน์แห่งนี้ สงวนไว้เพื่อเป็นทุ่งเลี้ยงสัตว์ประจำตำบล ที่สุสานสาธารณะประโยชน์ใช้เป็นที่ฝังศพ ยังไม่มีผู้ใดเข้าครอบครอง ทุ่งหนองอีเข่า ใช้เป็นบ่อelman น้ำเสียของเทศบาลนครพิษณุโลก บึงปลาดุกสาธารณะประโยชน์ใช้เป็นแหล่งเก็บน้ำ ที่ป่าชา สาธารณะประโยชน์บ้านคงพวง ใช้เป็นที่ฝังศพ พื้นที่สาธารณะประโยชน์หนองโสน ใช้เป็นลานตากข้าวและเลี้ยงสัตว์ บึงบัวสาธารณะประโยชน์ ใช้เป็นแหล่งเก็บน้ำ และทำสวนสาธารณะประจำตำบล บึงหนองอ้อสาธารณะประโยชน์ กันที่ไว้เป็นศูนย์ราชการ อบต. แห่งใหม่ 30 ไร่ และกันไว้ใช้เป็นแหล่งน้ำ 35 ไร่ 1 งาน 14 ตารางวา หนองบุก ใช้ประโยชน์ร่วมกัน หนองตาสีสาธารณะประโยชน์ ใช้สร้างสนามกีฬาและโรงเรียน ที่สาธารณะประโยชน์บ้านคลองเป็ด ใช้เป็นที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลปัจจุบัน จากการสัมภาษณ์กันนับต้นลังพิกุลกล่าวว่า พื้นที่ส่วนใหญ่ในอดีตจะเป็นป่าช้าเก่า หนองบึงและที่รกร้างว่างเปล่า ซึ่งพอมีผู้คนเข้ามากอยู่อาศัยจึงเริ่มนิมการเข้าใช้ประโยชน์พื้นที่เหล่านี้

แผนที่เมืองชุมชนที่สาธารณรัฐประชาชนไทย (กรุงเทพมหานคร)

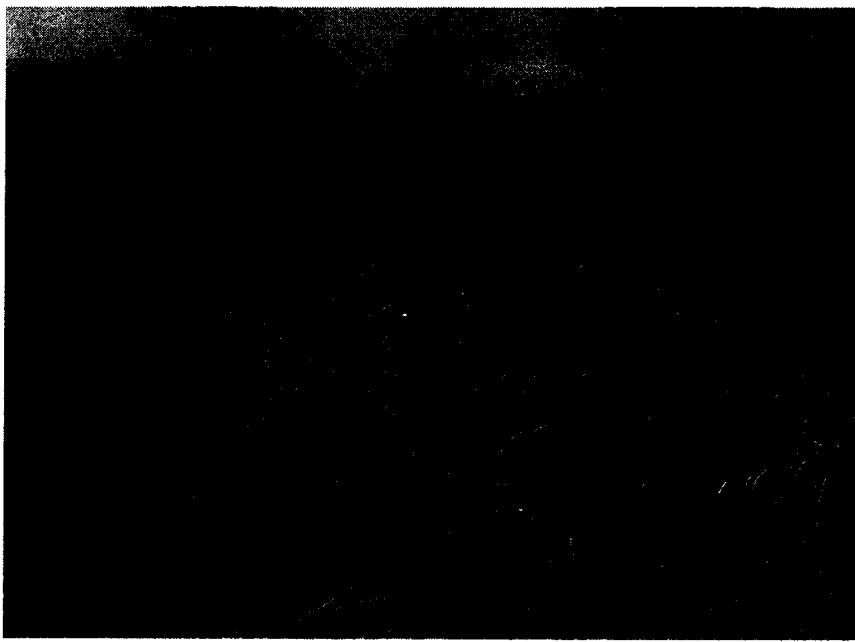
บ้านวังประดู่ หมู่ 1 ต.วังพิกุล อ.วังทอง จ.พิษณุโลก

มาตราส่วน 1 : 4,000

เส้นที่ประมาณ 18-3-50 นิ้ว

ภาพที่ 4.3 แผนที่ที่ดินสาธารณรัฐประชาชนไทยหมู่ที่ 1 ตำบลวังพิกุล จากการวัดพิกัด

ก.

ข.

ภาพที่ 4.4 ก-ข ลักษณะที่ดินสาธารณูปโภคหมู่ที่ 1 ตำบลลังพิกุล

บทที่ 5

สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

การศึกษาการใช้พื้นที่คืนสาธารณะจังหวัดพิษณุโลก มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประเมิน ขอบเขต ลักษณะประเภท และรูปแบบการเข้าใช้ประโยชน์ของพื้นที่คืนสาธารณะในจังหวัด พิษณุโลก โดยเน้นศึกษาและลงพื้นที่สำรวจในรายละเอียดใน จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งได้แก่ ตำบลลังพิกุล วิธีการศึกษาเริ่มด้วยการศึกษาริบบทองพื้นที่สาธารณะในตำบลจากเอกสาร ประกาศ พระราชบัญญัติทางหลวง พระราชบัญญัติจักรูปที่คืน ศึกษาขนาดและขอบเขตจากการสำรวจพื้นที่ และศึกษาจากแผนที่ต่างๆ ทำการศึกษาขอบเขตของพื้นที่สาธารณะประโยชน์โดยใช้เครื่องจีพีเอสวัด พิกัดทางภูมิศาสตร์ของพื้นที่ และศึกษารูปแบบการใช้พื้นที่สาธารณะประโยชน์จากการการ สัมภาษณ์ สำรวจและถ่ายภาพตามสภาพจริง

ผลการศึกษาพบว่าจังหวัดพิษณุโลก มีเนื้อที่ 10,815.8 ตารางกิโลเมตร หรือ 6,759,909 ไร่ คิดเป็น 6.37 % ของพื้นที่ภาคเหนือ และ 2.1 % ของพื้นที่ทั่วประเทศ มีที่คืนสาธารณะที่มี นส. จำนวนทั้งสิ้น 583 แปลง รวมเป็นพื้นที่ทั้งหมด 42,852 ไร่ 905 งาน 28,097.5 ตารางวา หรือคิดเป็น 0.73 % ของพื้นที่จังหวัด ซึ่งแบ่งออกเป็นพื้นที่ที่เป็นหนอง คลอง บึง 420 แปลง รวมเป็นพื้นที่ 23,050 ไร่ 679 งาน 20,442.7 ตารางวา และพื้นที่ที่คืน 163 แปลง รวมเป็นพื้นที่ 19,802 ไร่ 226 งาน 7,654.8 ตารางวา อำเภอวังทอง มีที่คืนสาธารณะที่มี นส. จำนวนทั้งสิ้น 86 แปลง รวมเป็นพื้นที่ ทั้งหมด 14,257 ไร่ 98 งาน 4,292.9 ตารางวา หรือคิดเป็น 0.30 % ของพื้นที่จังหวัด

ในพื้นที่ที่ทำการสำรวจในรายละเอียดลึกลงไปของจังหวัดพิษณุโลก ได้แก่ ตำบลลังพิกุล มี พื้นที่สาธารณะประโยชน์ 12 แปลง เนื้อที่ 1,167 ไร่ 21 งาน 637.2 ตารางวา คิดเป็น 2.3% ของพื้นที่ ทั้งตำบล พื้นที่สาธารณะประโยชน์ยังคงอยู่ในสภาพเดิม โดยมีสภาพเป็นบึง เป็นคลอง ไม่ถูก นำมารื้อประทบตเป็นอย่างอื่น 65.5% ของพื้นที่สาธารณะทั้งตำบล พื้นที่ที่มีการเข้าใช้ประโยชน์มี จำนวนทั้งหมด 404 ไร่ 2 งาน 29 ตารางวา โดยการเข้าใช้พื้นที่จะเป็นหน่วยงานทางราชการเป็น ส่วนใหญ่ ส่วนพื้นที่ที่ประชาชนเข้าใช้มี 1 บริเวณ พื้นที่สาธารณะประโยชน์ที่ตั้งอยู่ในหมู่ที่ 1 บ้าน วังประดู่ ตำบลลังพิกุล อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ที่คืนสาธารณะประโยชน์แห่งนี้ สงวนไว้ เพื่อเป็นทุ่งเลี้ยงสัตว์ประจำตำบล ที่สุสานสาธารณะประโยชน์ใช้เป็นที่ฝังศพ ยังไม่มีผู้ใดเข้า ครอบครอง ทุ่งหนองอีกแล้ว ใช้เป็นบ่อสำน้ำเสียของเทศบาลนครพิษณุโลก บึงปลาคาด สาธารณะประโยชน์ใช้เป็นแหล่งเก็บน้ำ ที่ป่าช้าสาธารณะประโยชน์บ้านคงพลวง ใช้เป็นที่ฝังศพ พื้นที่ สาธารณะประโยชน์หนองโนสน ใช้เป็นลานตากข้าวและเตี้ยงสัตว์ บึงบัวสาธารณะประโยชน์ใช้เป็น แหล่งเก็บน้ำ และทำสวนสาธารณะประจำตำบล บึงหนองอ้อสาธารณะประโยชน์ กันที่ໄว้เป็นศูนย์

ราชการ อบต. แห่งใหม่ 30 ไร่ และกันไว้ให้เป็นแหล่งน้ำ 35 ไร่ 1 งาน 14 ตารางวา หนองบุก ใช้ประโยชน์ร่วมกัน หนองตาสีสาธารณประโยชน์ประโยชน์ ใช้สร้างสนามกีฬาและโรงเรียน ที่สาธารณะประโยชน์น้ำบ้านคลองเป็ด ใช้เป็นที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลปัจจุบัน จากการสัมภาษณ์ผู้คนที่บ้านลังพิกุลกล่าวว่า พื้นที่ส่วนใหญ่ในอดีตจะเป็นป่าช้าเก่า หนองบึงและที่รกร้างว่างเปล่าซึ่งพอมีผู้คนเข้ามาอยู่อาศัยจึงเริ่มนิการเข้าใช้ประโยชน์พื้นที่เหล่านี้

5.2 อภิปราย

การศึกษาการใช้พื้นที่ดินสาธารณะประโยชน์ในจังหวัดพิษณุโลก มีขอบเขตอยู่ในพื้นที่สาธารณะประโยชน์ที่มี นสล. มิได้รวมที่ดินที่เป็นที่สาธารณะที่ไม่มี นสล. จากการสำรวจพบว่าในตำบลที่สำรวจมีพื้นที่ดินจำนวนหนึ่งซึ่งเป็นพื้นที่ทดลองสำรวจ ซึ่งเป็นที่ดินสาธารณะ ไม่มีเอกสารสิทธิ์ใดๆ ลักษณะการใช้ที่ดินเกือบทั้งหมด 98% ถูกใช้ไปในการทำนา และบังมีที่รกร้างว่างเปล่าซึ่งเป็นทุ่งหญ้า ประชาชนได้นำสักตัวเข้ามาเลี้ยงโโคบมีบริเวณไม่นากซึ่งเป็นพื้นที่ดินดีดกับถนนสาธารณะ ปัญหาโดยรวมของที่ดินสาธารณะประโยชน์บริเวณนี้ยังไม่ได้ปรากฏชัดเจน ทางราชการต้องว่าผู้เข้าไปครอบครองพื้นที่เหล่านี้เป็นผู้บุกรุก เนื่องจากเข้าใช้พื้นที่เกือบทั้งหมดถูกใช้ในการทำนา จึงไม่ส่งผลกระทบที่รุนแรงต่อสิ่งแวดล้อม ในการสำรวจระยะเวลาที่ห่างกันพบว่ารายชื่อผู้เข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่บางรายเปลี่ยนไปไม่ใช่รายชื่อเดิม จึงอาจดือได้ว่ามีการโอนถ่ายกรรมสิทธิ์ในการเข้าใช้ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ที่ได้ว่ามีการขายขายสิทธิ์การเข้าใช้ประโยชน์จากที่ดินสาธารณะเหล่านี้

ที่สาธารณะประโยชน์ในจังหวัดพิษณุโลก ส่วนที่ไม่มีการบุกรุก เข้าทำประโยชน์หรือเปลี่ยนสภาพจากสภาพเดิม มีจำนวนถึง 54.4% ของพื้นที่สาธารณะทั้งหมด พื้นที่สาธารณะเหล่านี้ ส่วนใหญ่เป็นแหล่งน้ำ เป็นคลอง เป็นบึง จึงคงอยู่ให้อยู่ในสภาพเดิม ซึ่งความมีมาตรฐานการที่จะทำนุบำรุงรักษาไว้ให้เป็นที่สาธารณะร่วมกัน เพราะที่สาธารณะเหล่านี้มีสภาพตามธรรมชาติที่จะส่งผลต่อสภาพแวดล้อม สุขภาพ และความปลอดภัยโดยรวมของคนในตำบล และชุมชนอื่นๆ

ตามนโยบายของรัฐบาลปัจจุบันที่มุ่งเน้นการแก้ปัญหาความยากจน และประชาชนที่ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจ และนโยบายแปลงสินทรัพย์เป็นทุน รัฐบาลจึงได้ให้กรมที่ดินนำที่ดินสาธารณะประโยชน์ที่ประชาชนเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกัน มาจัดให้รายภูมิเข้าทำประโยชน์ ตามมาตรการ 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ดังนั้นที่ดินสาธารณะประโยชน์บางแห่งที่ถูกนำมาใช้ประโยชน์ จึงสามารถจดทะเบียนที่ดินสาธารณะประโยชน์ที่สามารถจดให้รายภูมิเข้าทำประโยชน์ ซึ่งในความเป็นจริงรายภูมิได้เข้าใช้พื้นที่ดินเหล่านั้นทำประโยชน์อยู่แล้ว มิได้ปล่อยให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่า ปราสาทประโยชน์

ที่สาธารณะตำบลลังพิกุล หมู่ที่ 1 บ้านวังประคุ อดีตเป็นที่รกร้างว่างเปล่าและเป็นป่าช้าเก่าเปลี่ยนเป็นแปลงนาสาธิต ในด้านสิ่งแวดล้อมโดยทั่วไปยังเป็นสิ่งแวดล้อมที่อยู่ในสภาพดีไม่จดว่า

เป็นมลภาวะ ในด้านระบบนิเวศเปลี่ยนไปจากเดิมซึ่งเป็นระบบนิเวศที่มีความหลากหลายของพืช พันธุ์เปลี่ยนเป็นระบบนิเวศทุ่งนาที่มีข้าวเป็นพืชเด่น ในด้านแหล่งอาหารและอาชีพเป็นแหล่ง เพาะปลูกข้าวซึ่งเป็นแหล่งอาหารและก่อให้เกิดอาชีพและรายได้ของหมู่บ้าน

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากที่ดินเหล่านี้ เนื่องจากที่ดินสาธารณะประโยชน์เหล่านี้ถูกสงวนไว้เพื่อเป็นที่สาธารณะประจำหมู่บ้าน ได้มีการทำนา เลี้ยงสัตว์ ในที่ที่มีน้ำใช้ตลอดปีควรจะให้ประชาชนเข้าทำงานหรือทำสวนเพื่อก่อให้เกิดรายได้กับประชาชนในหมู่บ้านต่อไป แนะนำกับการปฏิรูปที่ดินในการใช้พื้นที่สาธารณะให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน โดยรัฐอาจดำเนินการจัดการโดยให้ผู้ที่เข้าใช้ประโยชน์ในปัจจุบันเข้ามากรรช ถ้ามีการเปลี่ยนถ่ายในการเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่รัฐจะสามารถควบคุมได้ และควรทำการสำรวจต่อไปในพื้นที่สาธารณะที่ตกลงสำรวจ แต่ยัง เป็นที่ที่ประชาชนใช้ร่วมกัน

บรรณานุกรม

กรมที่ดิน กองสำรวจและคุ้มครองที่ดินของรัฐ (2538) การคุ้มครองที่ดินของรัฐ การควบคุมที่ดิน
ของรัฐ การรังวัดเพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่ดิน กรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย
วนิศา พร.ไฟบูรณะ (2535) แนวทางปฏิบัติในการตรวจพิสูจน์ที่ดิน ในเขตป่าไม้ที่มีการแจ้งการ
ครอบครอง (ส.ค. 1) กรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

วนิศา พร.ไฟบูรณะ (2540) เอกสารประกอบการบรรยายความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่ดินที่เจ้าหน้าที่ป่า
ไม้ควรทราบ กรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

มหาวิทยาลัยนเรศวร (2547) แนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับกรณีนำหัวเข็มขัดมาลงบนกระดาษ
จังหวัดพิษณุโลก และกรณีศึกษาแนวทางการจัดการระบบพัฒนาคุณลักษณะแหล่งน้ำใน
จังหวัดพิษณุโลก

เทวินทร์ ยอดสวัสดิ์ (2544) การเปลี่ยนแปลงการถือครองที่ดินและการใช้ที่ดินในเทคนิคสร้าง
ถนน : กรณีศึกษานิคมสร้างตนเองรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา

ภาคผนวก
นสล. พื้นที่สาธารณะประโยชน์
ตำบลลังพิกุล จังหวัดพิษณุโลก

หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

เลขที่ ๑๗๔๒๔

รัฐบาล

ราชกิจจานุเบกษา ๒๐๘๑ ๑๖๘

อาศัยอำนาจตามกฎหมาย ๙ ที่ แห่งประพัตถกูหทำบกคุณ วันที่ได้ให้มาเดิน

โดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๔ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ อธิบดีกรุงเทพมหานคร
ขอทั้งนี้ให้สำคัญฉบับนี้เป็นเอกสารของที่กิจธุรีเป็นสำคัญและมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันนี้ไป

ลงชื่อไว้ด้านล่างนี้ ว่าได้อ่านแล้วและทราบด้วยดี ที่แน่นอน ที่แน่นอน

ชื่อ _____ ผู้ทรงคุณวุฒิ _____ ผู้ทรงคุณวุฒิ _____ ผู้ทรงคุณวุฒิ _____

ที่ดินแปลงนี้ได้จดทะเบียนแล้ว ๙๔๒๔ ๑๗๔๒๔ ๑๖๘

รายการฯ ขึ้นในภาคที่๑๔ หมู่ที่ ๑๔ ถนนสุขุมวิท แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร (ที่ดินแปลงนี้)

ให้ทราบโดยชอบด้วยกฎหมาย

หนังสือสำคัญฉบับนี้ ออกให้ ณ วันที่ ๒๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

สำเนาถูกต้อง

๒๐

(นางสาวอมเมษ์ โพธิ์งาม)

เจ้าหน้าที่บัญชี กองบัญชี

๒๕๔๕

(นายไชยฤทธิ์ พัฒนาวงศ์)

รองอธิบดี ปลัดกระทรวงมหาดไทย

อธิบดีกรุงเทพมหานคร

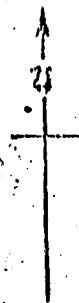
ประจำสำนักงาน

ประจำสำนักงาน

รัฐวิสาหกิจ

มาตราที่ ๔๙๖/๒๕๖๗ ๑:

มาตราที่ ๔๙๖/๒๕๖๗ ๑:

649389

1853638

04312

๐๓๑๕๐

๗๕๔๘๘๘๘๘๘ (๘๘)

649449
1853649

๐๓๑๕๑

๗๕๔๘๘๘๘๘๘ (๘๘)

๗๕๔๘๘๘๘๘๘ (๘๘)

เจตนา

๒๕-๐-๐๒๙ ๗๘๘๘๘๘ (๘๘=๘๘๘๘๘๘)

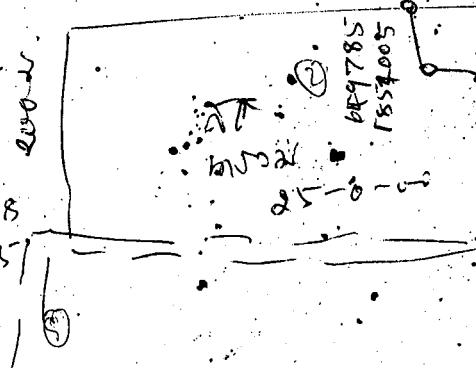
649794
1854020

649785
1854005

6493982
1853638

649738
1853845

649578
1853915

๗๕๔๘๘๘๘๘๘

๗๘๘๘๘๘๘

๗๘๘๘๘๘๘

๗๘๘๘๘๘๘

๗๘๘๘๘๘๘

๗๘๘๘๘๘๘

๗๘๘๘๘๘๘

๗๘๘๘๘๘๘

๗๘๘๘๘๘๘

หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๖

วันพุธ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๖

ที่กิจเด็ก

อาศัยอำนาจตามกฎหมาย ๕ คดี แห่งประมวลกฎหมายทั่วไป ชั้นแก้ไขเพิ่มเติม
โดยประกาศของคณะปฏิรูปตั้งแต่ ๑๗ ตุลาคม ๑๙๘๘ ถึงวันนี้ ๑๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ อธิบดีกรมที่ดิน
ออกทั้งห้องสำหรับบ้านเพื่อแลกเปลี่ยนเขตของที่ดินขึ้นเป็นสำารถสืบทอดของแผ่นดินประเทกฯ

ท่านมีปัจจุบันใช้ชื่อวิวัฒน์ กิจเด็ก อธิบดีกรมที่ดิน ประจำที่ กท.๔๙
สำนักงานที่ดิน ๑๗๘๘ ถนนสุขุมวิท แขวงคลองเตย กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐
อีเมล: kjk@doa.go.th

ที่ดินแปลงที่ดินที่ได้ประเมิน

๗๒ ตารางวา อยู่ในความดูแลรักษาของ นางสาวอนุวน พฤติ (อัจฉริยา ชัยวัฒน์)
และหากทำประวัติแผนกให้แก่กันเดียวกันทั้งสองฝ่ายที่ดินนี้

หนังสือสำคัญฉบับนี้ ออกให้ ณ วันที่ ๒๕ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๓๖

สำเนาอักษร

(นายนันทร์ศักดิ์ รัชวิชกร)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ไม่ปฏิรูปการแบบ
อธิบดีกรมที่ดิน

(นางสาวอนุวน พฤติ)

เจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดิน

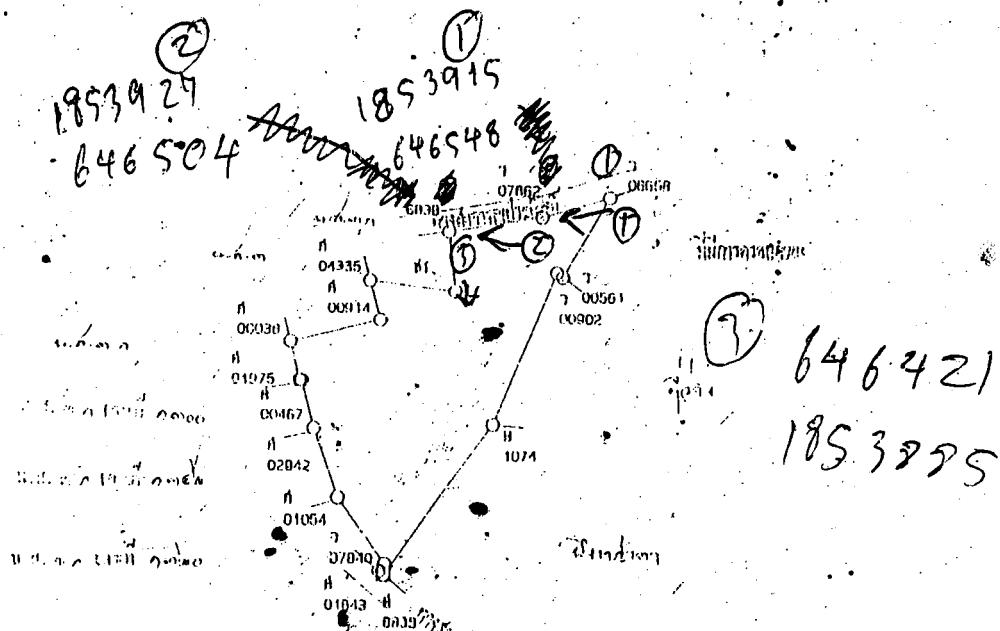
- ๒ S.A. ๒๕๓๖

ประจำที่ดิน

๒๐ พฤษภาคม ๒๕๓๖ ที่ผ่านมา
นายนันทร์ศักดิ์ รัชวิชกร
อธิบดีกรมที่ดิน
นางสาวอนุวน พฤติ

มาตราภายนอก ๑ : ๒๐๐๐

มาตราภายนอก ๑ : ๒๐๐๐

(นายเสาว์ ธรรมดิตต์) เจ้าหน้าที่ภาคี

(นายเสาว์ ธรรมดิตต์) พาหน้าการ ๑๗ ก.ย. ๒๕๓๖

(นายเสาว์ ธรรมดิตต์) พากานนท์ ๑๗ ก.ย. ๒๕๓๖

๒๐ ก.ย. ๒๕๓๖ เก็บไว้

หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

ที่กษพ.๐๐๐๑๘

ภาคใต้

รุ่มด่านยาสองทาง จังหวัดสงขลา

จังหวัดสงขลา ๑๔๙๑๖

อาชีวอาชญากรรม ๙ ที่ ๗๙ แพนประเทศไทย ผู้มีอำนาจคุ้มครองอาชญากรรม ให้เป็นไปตามที่ได้รับการอนุมัติ
โดยประธานาธิบดี ฉบับที่ ๗๙๙๙ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังข้อความดังนี้

ออกเพื่อสืบสานภูมิปัญญาและคงเดิมเชิงประวัติศาสตร์และศิลปะที่มีเอกลักษณ์และมีคุณค่าทางโลก

พอกหน้าไว้ในงานศิลป์ ๑๔๙๑๖ จังหวัดสงขลา ๑๔๙๑๖ ภาคใต้

อาชีว ๑๔๙๑๖ ที่ กษพ.๐๐๐๑๘

กิตติมศักดิ์นี้เป็นที่ประหมาณ

๑๔๙๑๖ ภาระน้ำ อยู่ในความดูแลรักษาของมนตรีท้องที่ในท้องที่ ๑๔๙๑๖ ภาระน้ำ อยู่ในความดูแลรักษาของมนตรีท้องที่ในท้องที่

ให้แนวทางการปฏิบัติแก่กลุ่มเด็กด้านทฤษฎีนั้นที่สืบทอดกันมา

หนังสือสำคัญฉบับนี้ ออกให้ ณ วันที่ สุวิทย์ ใจดี จันทร์ ภาระน้ำ สำเร็จการศึกษา ๑๔๙๑๖ ๑๔๙๑๖ ๑๔๙๑๖ ๑๔๙๑๖

สำนักงานเขตฯ

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวอรุณเมฆ โพธิ์งาม)
เจ้าหน้าที่สำนักงานเขตฯ ๕

๑๔๙๑๖ ๑๔๙๑๖ ๑๔๙๑๖ ๑๔๙๑๖

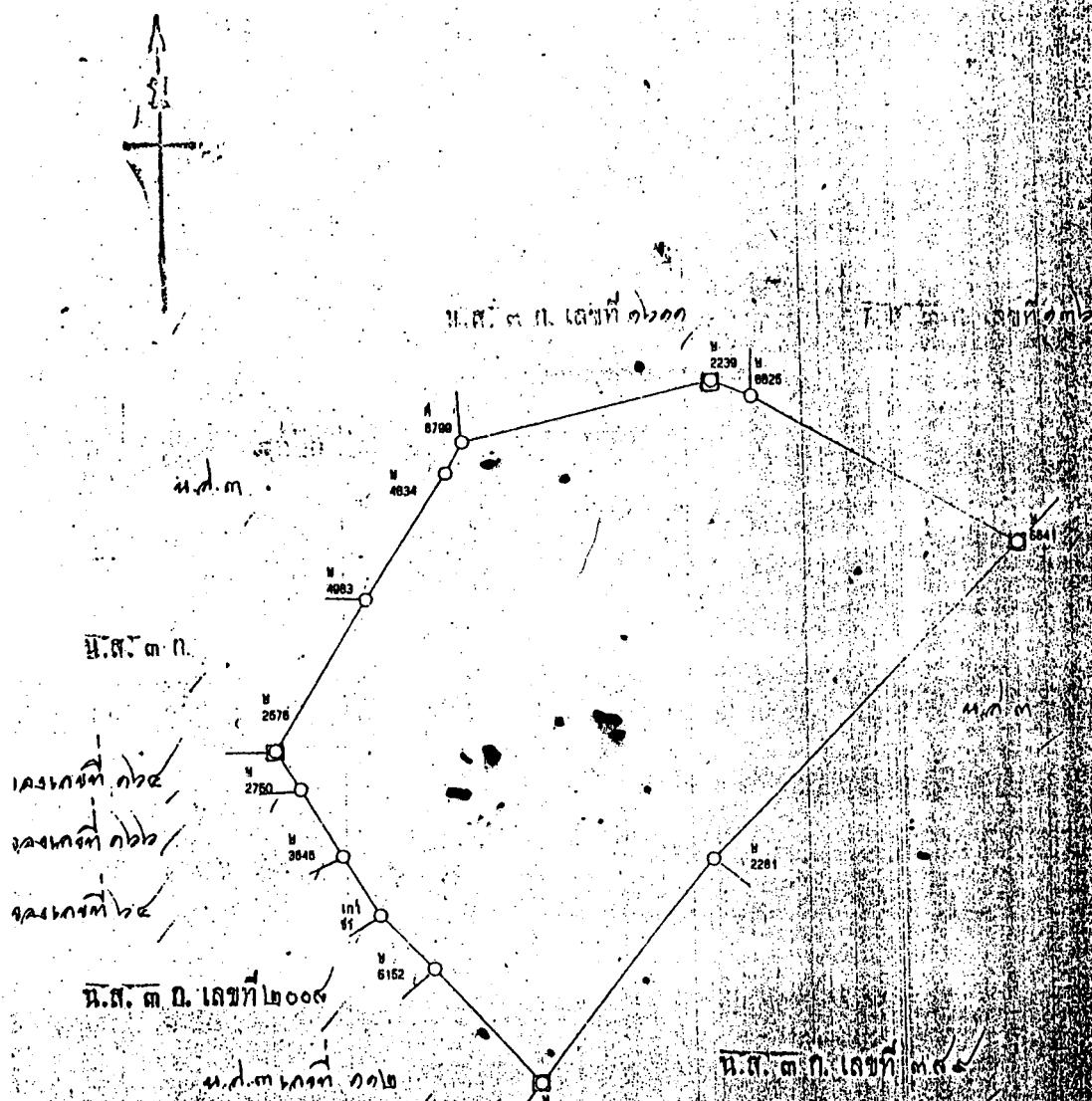
๑๔๙๑๖ ๑๔๙๑๖ ๑๔๙๑๖ ๑๔๙๑๖

๑๔๙๑๖ ๑๔๙๑๖ ๑๔๙๑๖ ๑๔๙๑๖

๑๔๙๑๖ ๑๔๙๑๖ ๑๔๙๑๖ ๑๔๙๑๖

มาตราส่วน ๑ : ๒๐๐๐

มาตราส่วน ๑ : ๖๐๐๐

ผู้สำรวจ: ชัยวุฒิ ธรรมรงค์

วันที่สำรวจ: ๒๖/๑๐/๒๕๓๖

ผู้ตรวจสอบ: ชัยวุฒิ ธรรมรงค์

วันที่ตรวจสอบ: ๒๖/๑๐/๒๕๓๖

หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

เดือนพฤษภาคม

กิติมศักดิ์

รัฐธรรมนูญฉบับที่ ๑๖๗ แห่งประเทศไทย
๒๕๖๗ พ.ศ.๒๕๖๗ ๑๕๙

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๘ คต. แห่งประมวลกฎหมายวิธีแพ่งและเดือน
โดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๔ กันยายน ๑๓๖๖ บันทึกไว้ใน ๗.๔.๒๕๖๗ ชื่อว่า สำหรับคดีที่เป็นคดีอาญาที่ต้องดำเนินคดีในประเทศ
ซึ่งก่อนที่ต้องดำเนินคดีบัญชีนี้เพื่อให้ได้รับการพิจารณาตัดสินเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

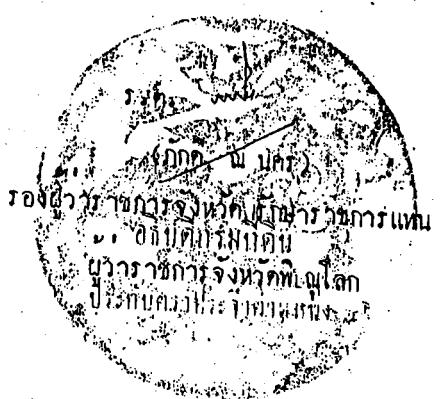
ผลดังนี้ ให้ดำเนินคดี ผู้ต้องหา ผู้ต้องสงสัย คำนึง ผู้ต้องหายาเสพติด ๑๕๙
ช่างเกียรติ ภานุวัฒน์ ที่หัวตุ้น จันทร์ ๑๕๙

กิติมศักดิ์นี้เป็นที่ประทับ

๔๗ ทราบด้วย อยู่ในความคุ้มครองของ กระทรวงมหาดไทย (๑๕๙)
ให้แพร่เทศการไปทั่วทั้งประเทศ

แห่งสืบสานคู่กันบันทึกนี้ ออกให้ ณ วันที่ สัญญาอนุญาต ๒๕๖๗ ๒๕๖๗

สามสิบเจ็ด

สำเนาถูกต้อง

(นายสุวัตถิ์ โพธิ์งาม)

เจ้าหน้าที่มีวิทยาลักษณ์ ๕

- ๒๘.๕.๒๕๖๗

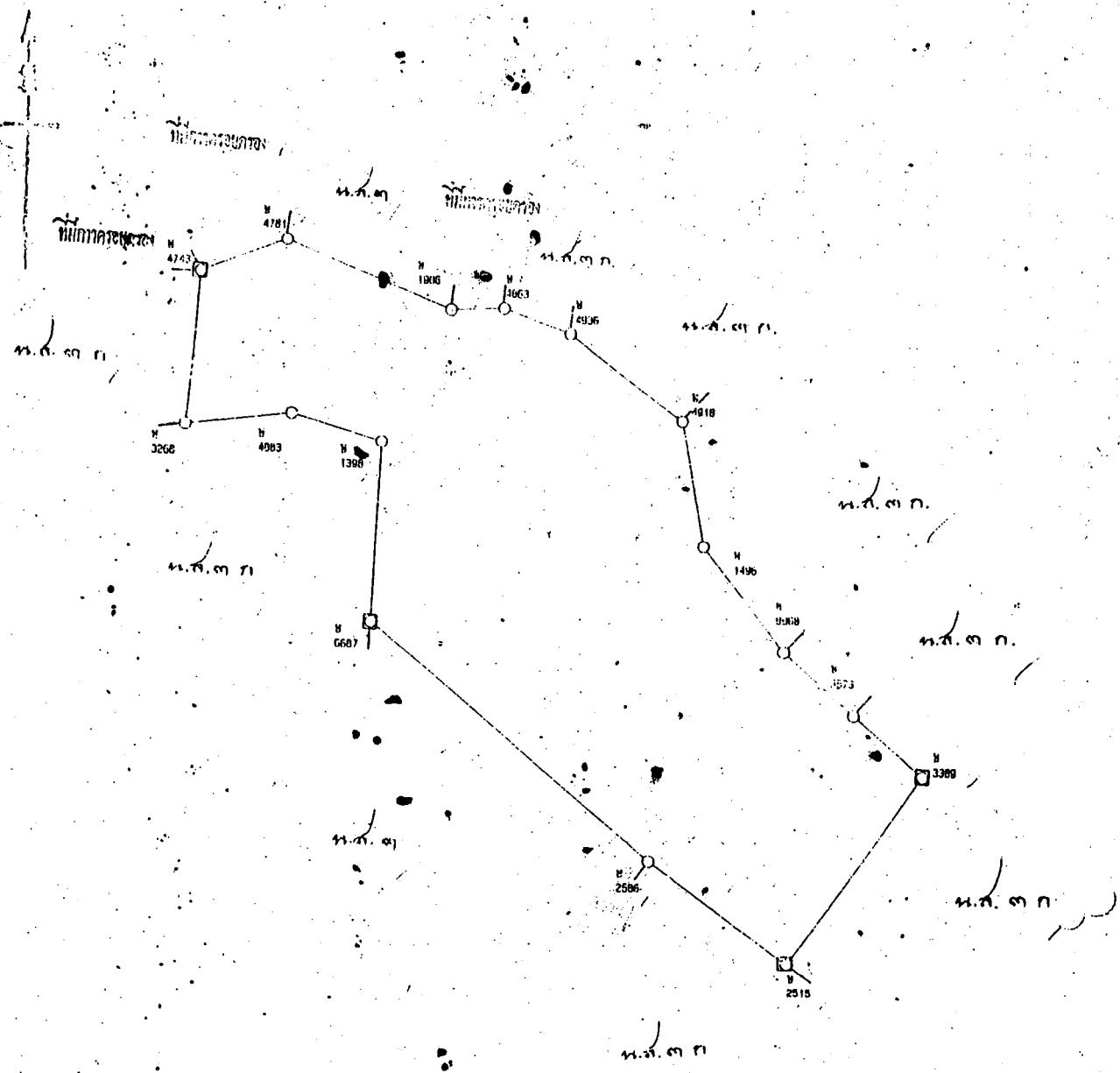
๒๕.๕.๒๕๖๗

๒๖.๕.๒๕๖๗

๒๖.๕.๒๕๖๗

มาตราส่วนในรูปภาพ ๑ : ๒๐๐๐

มาตราส่วน ๑ : ๓๐๐๐

(นายอุดร แสงสว่าง) เจ้าหน้าที่งานที่ดิน

(ลงวันที่ ๒๖ เม.ย. ๒๕๓๖ ที่ว่าการ)

(นายพัฒนา พัฒนา)

(ลงวันที่ ๒๖ เม.ย. ๒๕๓๖ ผู้ตรวจแผนที่)

(นายพัฒนา พัฒนา)

หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

เลขที่ ๗๖๔๐๖๘

คืนเด็ก

๙๓

วันที่ ๕๐๔๒ ๒๐๕๒

อาศัยอำนาจตามกฎหมาย ๙ ศรี แห่งประมวลกฎหมายว่าด้วย จังหวัดไทรเดช
โศกประการของคณะปฏิรูป ฉบับที่ ๑๓ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๙ ฉบับที่กราบบี้
ขอหนังสือสำคัญฉบับนี้เพื่อแสดงเจ้าของอันเป็นสำราณที่พบติดเชือดในประกาย ขาด
ขาดรุ่มรักนั้น ผู้ที่อยู่ที่ ๗๖๔๐๖๘ ตำบล วังน้ำดิน

อำเภอ วังน้ำดิน จังหวัด พิษณุโลก ๙๖๔๐๖๘

ก็ได้แบบนี้ให้ไว้ประหม่า

๙๓ ตารางวา ๙๖๔๐๖๘ ให้ความคุ้มครองน้ำดิน ภาระทางน้ำดิน (ป้องกันลักษณะประยุกต์)

ให้แก่เจ้าของหนังสือสำคัญฉบับนี้

หนังสือสำคัญฉบับนี้ ออกให้ ณ วันที่ ๕๐๔๒ เดือน พฤศจิกายน ๒๕๑๙

ดำเนินคดี

(นางสาวศรีเมียด โพธิ์งาม)
เจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดิน ๕

- ๒ S.A. ๒๕๔๕

(นายพิษณุโลก วังน้ำดิน)
ผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลก ปฏิรักษากฎหมาย
ฉบับที่กราบบี้

ประทับตราประจำ

ประทับตราประจำ

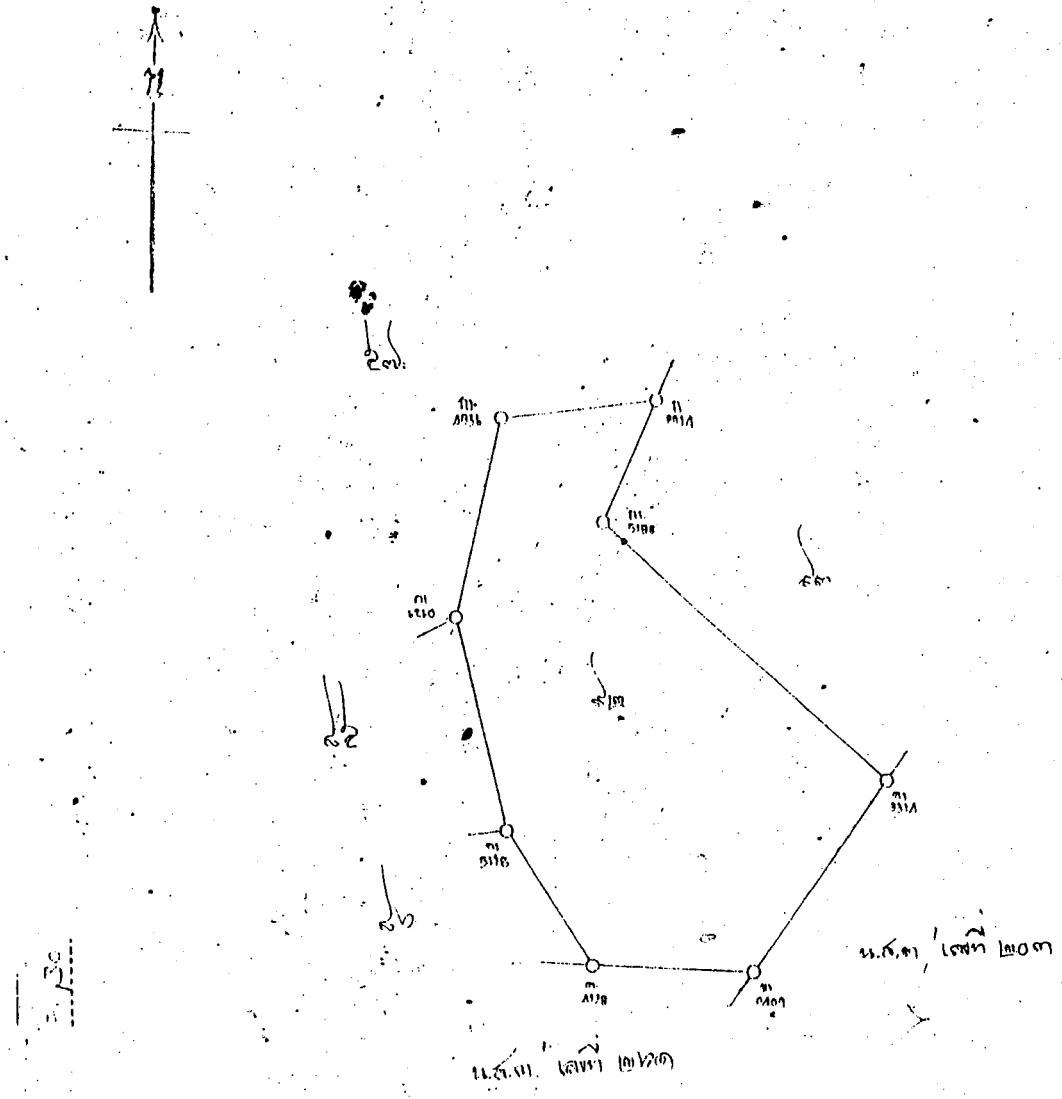
ผู้ช่วย
ผู้ช่วย

ผู้ช่วย

ผู้ช่วย

พานิชที่ดินที่ ๑ : ๖๐๐๐

พานิชที่ดินที่ ๑ : ๖๐๐๐

เจ้าหน้าที่ดินที่ดินที่ ๑ : ๖๐๐๐

๒๐ ๗.๙. ๒๕๔๑

ผู้ดูแล หัวหน้าการ

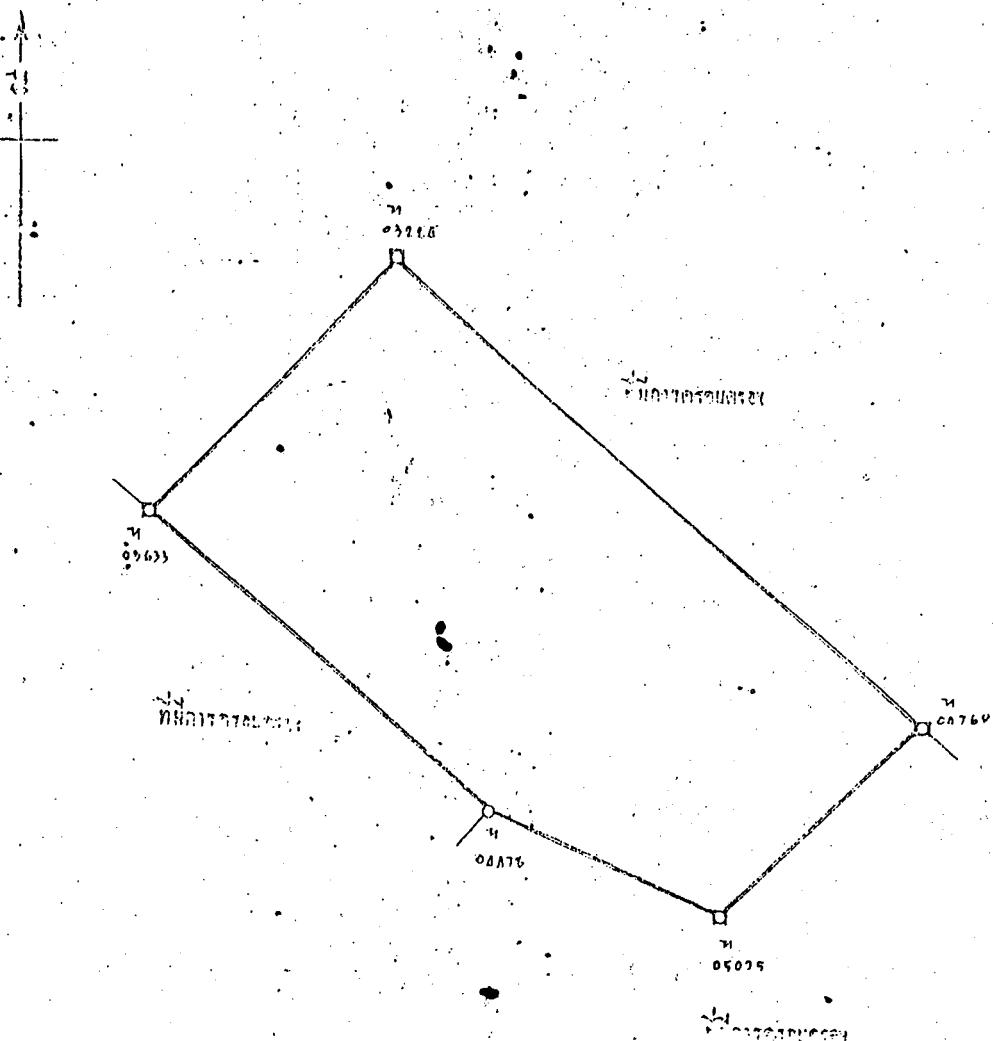
พัฒนาชุมชน ๑๐

ผู้ดูแลชุมชน

มาตราส่วนที่ ๑ : —

มาตราส่วนที่ ๑ : ๖๐๐๐

เจ้าหน้าที่งานที่ดิน
(นายเงี่ยง ภูมิพล) ลงนาม

หัวหน้าการ
ที่ดินท้องถิ่น
พัฒนาชุมชน
พัฒนาชุมชน
พัฒนาชุมชน

หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

(๖)

เลขที่ ๑๗๗๔๙

ที่ดินที่ดิน

รายการที่ดินที่ดิน ๕๐๔๒ ๑ แปลงที่ ๑๘

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๙ คดี แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิบัติ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
ให้เป็นการทั่วไปคดีแพ่งไว้ ฉบับที่ ๓๓๔ พ.ศ. ๑๙๖๗ จึงด้วยความที่ดิน
ดังกล่าวซึ่งที่ดินที่ดินนี้เพื่อแสดงเจ้าของที่ดินขึ้นเป็นสำเนาและพยานที่อาจแฝงคิดไป
โดยชอบด้วยกฎหมาย ดังนี้

ผู้เชื่อมต่อที่ดิน
ผู้เชื่อมต่อที่ดิน
ผู้เชื่อมต่อที่ดิน
ผู้เชื่อมต่อที่ดิน

ผู้เชื่อมต่อที่ดิน

ผู้เชื่อมต่อที่ดิน

ผู้เชื่อมต่อที่ดิน

ที่ดินแปลงที่ดินนี้เป็นป่าไม้

๑๗ ตารางวา อยู่ในความดูแลรักษาของ ภารกิจที่ดิน (ผู้เชื่อมต่อที่ดิน)

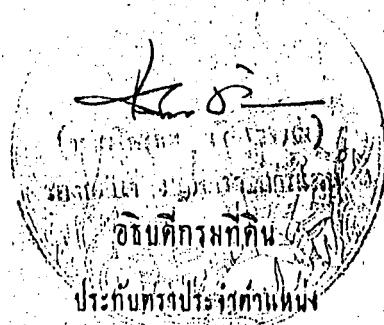
ผู้เชื่อมต่อที่ดิน

หนังสือสำคัญฉบับนี้ ออกให้ ณ วันที่ ๑๖ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

สำเนาเอกสาร

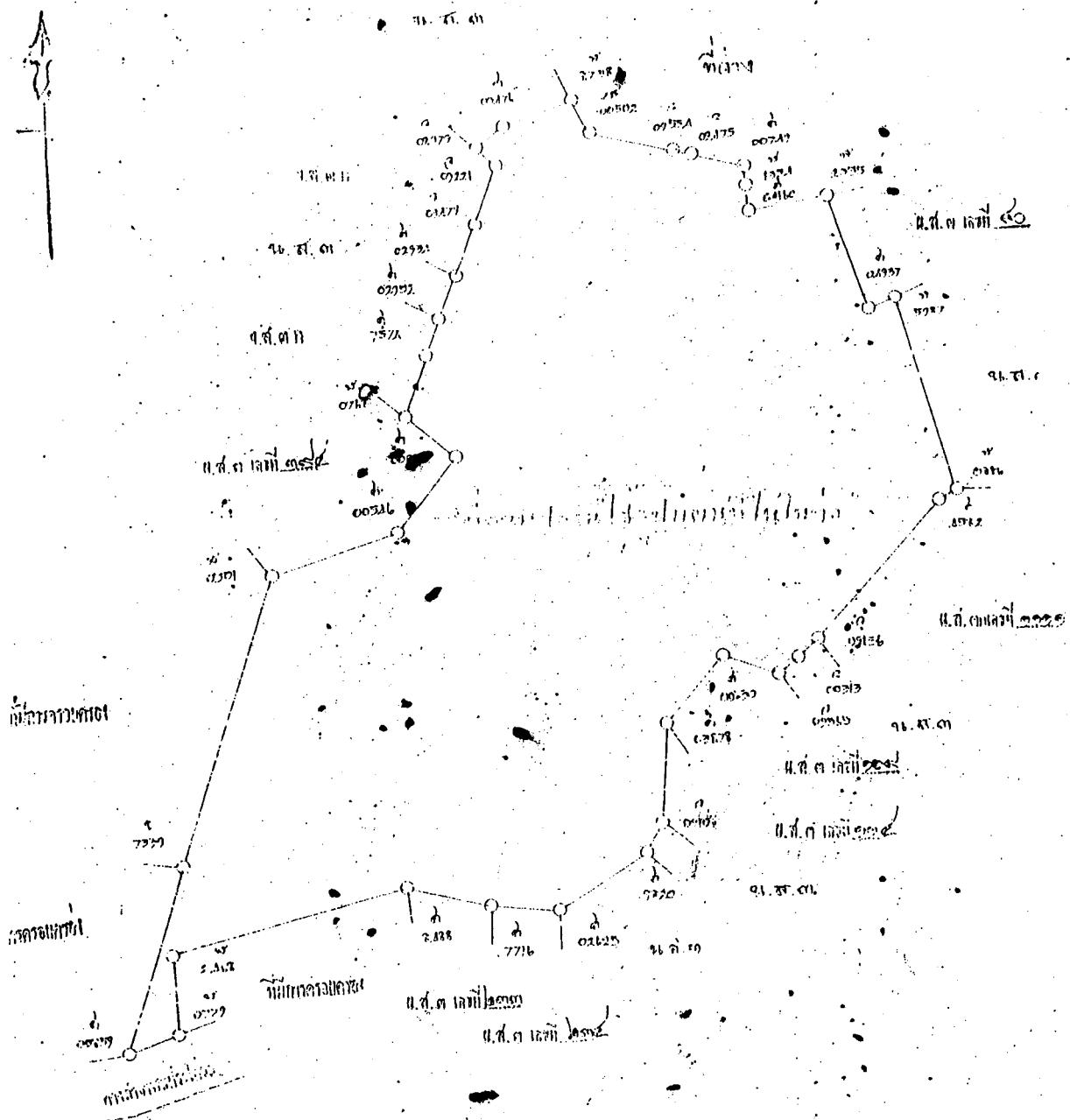
(นางสาวลดาเมียด ใจดี)
เจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดิน ๖

- ๒ S.A. ๒๕๔๕

๑๗๗๔๙
๑๘
๑๘๔

เอกสารที่ ๑ : ๕๐๐

แผนที่แสดงแม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำสาขาต่างๆ ที่มีอยู่ในประเทศไทย

ที่ ๕๘๓๙/๒๕๔๔ วันที่ ๒๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๔

(นายพิรุฬ จันทร์สิงห์)
ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรด
กระทรวงมหาดไทย

นายพิรุฬ จันทร์สิงห์ ผู้อำนวยการ

สำนักงานทรัพยากรด

นายพิรุฬ จันทร์สิงห์ ผู้อำนวยการ
สำนักงานทรัพยากรด
กระทรวงมหาดไทย

๑๔ ต.ค. ๒๕๔๔

หนังสือสำคัญสำหรับที่ท้อง

เลขที่ พ.ศ. ๑๙๖๕

ระหว่างรัฐบาลของราชาธิบดี จังหวัดพิษณุโลก

ทราบเลข ๕๐๑๒ ๑ แบบที่ ๑๗๖

ที่ท้อง

อาชญากรรมตามมาตรา ๔ ก็ แห่งประมวลกฎหมายว่าด้วย ชั้นแท้ไว้เดือน

โดยประกาศของป្រince ฉบับที่ ๑๓๘ พ.ศ.๑๙๖๕ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม พ.ศ.๑๙๖๕ อธิบดีกรมที่ดิน
ออกหมายตีชื่อตัวอยู่ที่บ้านเดือนเพื่อค่าเช่าห้องที่ดินอื้นเป็นพัฒนาณสหบุตรฯแต่เดิมประกํา

ผลเมืองไชยวัฒน์ ๔๖ บ้านคงท้อง, ลับพัชร,
ราชบุรี ๗๐๐๐ สมอกรดง พ.ท. ๗, ๘, ๑๐

ข้อหา วัสดุ พ.ด. ๑๗๖๕ ที่กันแปลงที่ดินให้ไว้ประโยชน์
ที่ดิน ๑๖ ไร่ ๙๙ วา ๔๙ ตารางวา ๗๘ ตร. ม. ๑๗๖๕

๑๖ ที่ดินแปลงที่ดินให้ไว้ประโยชน์ ๔๙ ไร่ ๗๙ วา ๗๘ ตร. ม. ๑๗๖๕

๑๖ ที่ดินแปลงที่ดินให้ไว้ประโยชน์ ๔๙ ไร่ ๗๙ วา ๗๘ ตร. ม. ๑๗๖๕

ผู้เสียหาย ได้รับความเสียหายจากการหักไข้ (มีบัญชีรายรับไว้แน่น)

ผู้เสียหายได้รับความเสียหายจากการหักไข้

หนังสือสำคัญฉบับนี้ ออกให้ ณ วันที่ ๒ เดือน นояembre พ.ศ. ๑๙๖๕

สำเนาอุทธรณ์

๑๖

(นางสาวระเมียด พิชัย
เข้ามาที่บ้านที่รับไว้ในวันที่เดือน
๑๖ พ.ศ. ๑๙๖๕ ๑๖ พ.ศ. ๑๙๖๕)

- ๒๖.๑. ๒๕๑๕

(นายพิชัย ราชพิพาร)

ฉบับที่กันไว้เดือน

ประจำเดือนตุลาคม พ.ศ. ๑๙๖๕

ประจำเดือนตุลาคม พ.ศ. ๑๙๖๕

(นายพิชัย ราชพิพาร)
เจ้าหน้าที่ดูแลที่ดินและทรัพย์สิน

พ.ท./หน ๑๖ ๒๖.๑. ๒๕๑๕ (นายพิชัย ราชพิพาร)

๑๖ ๒๖.๑. ๒๕๑๕ (นายพิชัย ราชพิพาร)
๑๖ ๒๖.๑. ๒๕๑๕ (นายพิชัย ราชพิพาร) พ.ศ. ๑๙๖๕

หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

หน้า ๒๒๐๖๙

ที่ดินเลขที่ ๔๗ วัววาย หมู่๑๘ ถนนพหลโยธิน แขวงลาดพร้าว เขต ๑๕ แขวงที่ดิน

อาศัยอำนาจตามกฎหมาย ๕ ที่ ๕๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีแพน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
โดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๔ พ.ศ.๒๕๑๙ จึงนิยม ๒.๓.๒๕๑๙ อธิบดีกรมที่ดิน
ออกให้ที่ดินที่ดูแลบ้านที่ดินเดือนเดือนของที่ดินอันเป็นลักษณะที่ดินและคุณประโยชน์

ที่ดินดังนี้ ที่ดินที่ดูแลบ้านที่ดิน ๔๗ หมู่๑๘ ตำบล วังหิน

อำเภอ วังหิน จังหวัด พิษณุโลก วันที่ ๑๖ ๖ ๒๕๔๘

ที่ดินแปลงที่ดูแลบ้านที่ดิน ๑๐๙ ๔๗ ๖ ๒๕๔๘

๔. ที่ดินดังนี้ ชั้นในความคุ้มครองของ ๔๗ ๖ ๒๕๔๘ ๔๗ ๖ ๒๕๔๘ (ที่ดินของผู้เช่า)
ที่ดินดังนี้ ๔๗ ๖ ๒๕๔๘

ที่ดินที่ดูแลบ้านที่ดิน ๔๗ ๖ ๒๕๔๘ ๔๗ ๖ ๒๕๔๘

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวสมมิล โพธิ์งาม)
เจ้าหน้าที่บริการงานที่ดิน ๖

๒๕๔๘

(นายสุรินทร์ ภาระอ่อน)

อาสาสมัคร ภูมิพลอดุลยเดช

อธิบดีกรมที่ดิน

ประจำที่ดิน

๒๕๔๘, ๖ ๒๕๔๘

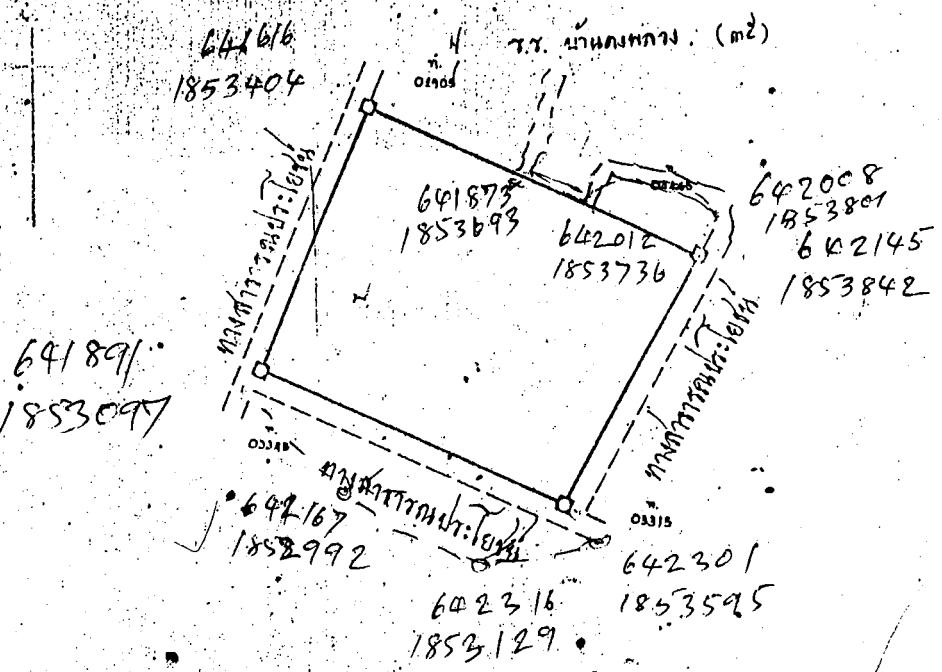
๔๗ ๖ ๒๕๔๘ ๔๗ ๖ ๒๕๔๘

๑๔.๑.๑.๒.๒๙

สำเนา

รายการที่ดินที่นับรวม

รายการที่ดิน ๑: ๖๐๐๐

นาย ๗๘๙
นาย ๗๘๙ คหบดี เจ้าหน้าที่ที่ดิน

ผู้สำรวจ: ๗๘๙ ผู้รับผิดชอบ: ๗๘๙
ผู้รับผิดชอบ: ๗๘๙ ผู้รับผิดชอบ: ๗๘๙
ผู้รับผิดชอบ: ๗๘๙

หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

เลขที่ ๑๔๒๘๙

ราชบัลลังก์ยันต์ภาษาดั้นไทยเดช ๒๐๖๒ แผ่นที่๑๗

อาทิตย์อุ่นมาดามพานิช ๕ หมู่ แห่งประชาราษฎร์ภักดิบ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๐๔ ลงวันที่ ๑๓ วันวานนี้ ๑.๓.๒๕๑๕ อธิบดีกรุงเทพมหานคร
นั้นซึ่งได้อ่านหนังสือฉบับนี้เพื่อแสดงความตกลงอันเป็นที่ราชการและบุคคลอ้างแฝงดินแดนประเทศไทย

ให้ไว้กัน

ที่ดินอยู่ บ้านไก่ฟ้า หมู่ที่ ๒ ตำบลวังพูด

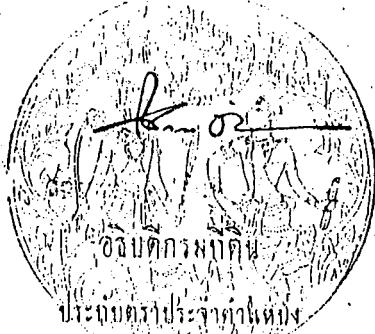
จังหวัดพิษณุโลก ๔๖๗ หมู่ที่ ๑๙ แขวง

ที่ดินแปลงที่ดินนี้อยู่ในเขต

๑๘ ตารางวา อยู่ในความดูแลรักษาของราษฎร์คนใดในที่ดินนี้จะไม่ได้รับประโยชน์

หากการประเมินที่ดินนี้ไม่ถูกยกเว้น

หนังสือสำคัญฉบับนี้ ออกให้ ณ วันที่ ๑๑ เดือนมิถุนายน พ.ศ.๒๕๑๖

สำเนาเอกสาร

(นางสาวอมนีย์ โพธิ์งาม)

เจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดิน ๖

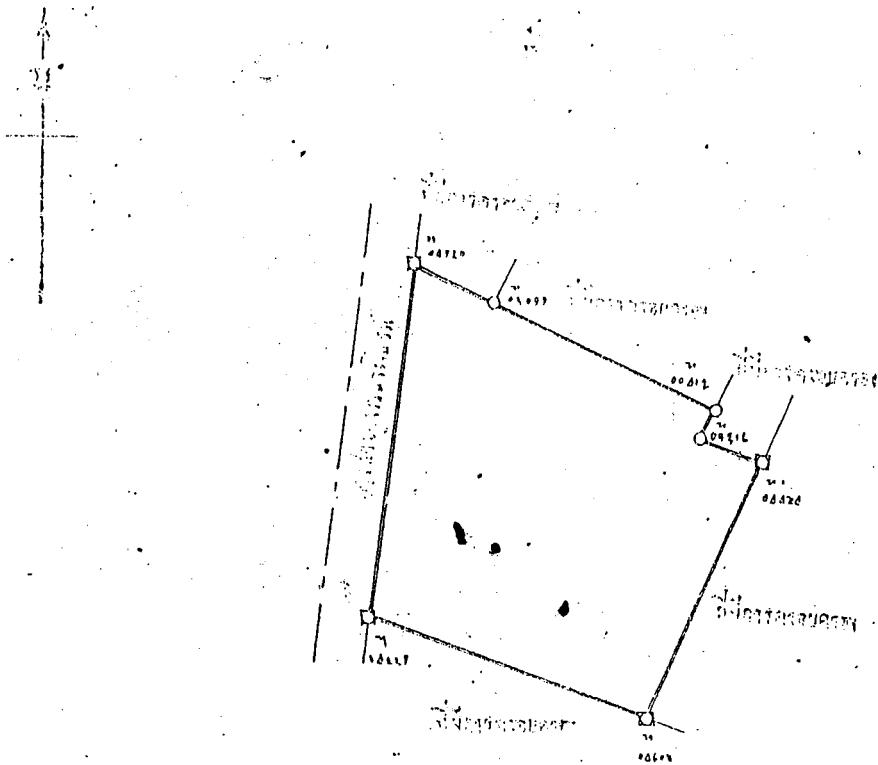
๒ S.A. ๒๕๑๕

๒๕๑๕
๒๕๑๕

จังหวัดเชียงใหม่

มาตราส่วนที่ประมาณ ๑:๕๐๐๐

มาตราส่วน ๑:๕๐๐๐

นายอุ่น คงชุมกุล เจ้าหน้าที่งานที่
หัวหน้าการ นิตย์ คงชุมกุล
นาย อุ่น คงชุมกุล พัตรราชແນທ
นาย อุ่น คงชุมกุล พัตรราชແນທ